

Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University
Faculty of Romance and Germanic Philology
Linguistics and Translation Department

Translation project:
The splinter in the Sky by Kemi Ashing-Giwa

Перекладацький проєкт:
Переклад книги Кемі Ашинг-Гіва «*The splinter in the Sky*»

BA Paper

Kondratiuk Veronika
PERb-1-22-4.0d

Scientific advisor:
V. Snitsar, PhD in Philology

Цим підписом затверджую, що надані до захисту
рукопис та електронний документ є ідентичними!
01.06.2026

Kyiv 2026

Abstract

The translation project examines the distinct challenges involved in translating science fiction neologisms from Kemi Ashing-Giwa's novel *The Splinter in the Sky* into Ukrainian. Sci-fi neologisms play a crucial role in shaping the linguistic fabric of sci-fi narrative and enriching the construction of the novel's universe.

The neologisms were classified based on their semantic and functional characteristics, including names of technologies and infrastructure objects, alien flora, planets and others. The application of borrowing preserves the consistency and foreign authenticity of sci-fi neologisms, while calque, modulation, and description make these neologisms understandable to Ukrainian readers without losing their creative distinctiveness.

The essence of rendering sci-fi neologisms depends on retaining their imaginative originality while adapting them to be understandable and functionally consistent with the Ukrainian language and cultural environment.

Keywords: *science fiction, sci-fi neologisms, translation techniques, creative distinctiveness.*

Анотація

У перекладацькому проєкті досліджуються специфічні виклики, пов'язані з перекладом науково-фантастичних неологізмів із роману Кемі Ашинг-Гіви «The Splinter in the Sky» українською мовою. Науково-фантастичні неологізми відіграють ключову роль у формуванні мовної тканини науково-фантастичного наративу та збагаченні його універсуму.

Неологізми класифіковано на основі їхніх семантичних і функційних характеристик, зокрема назви технологій та об'єктів інфраструктури, інопланетної флори, планет та інші. Використання запозичення забезпечує збереження системності та іншомовної автентичності науково-фантастичних неологізмів, тоді як калькування, модуляція та описовий переклад сприяють їхньому розумінню українським читачем, не нівелюючи при цьому їхньої художньої неповторності.

Суть відтворення науково-фантастичних неологізмів полягає у збереженні їхньої оригінальної образності, забезпечуючи водночас їхню зрозумілість і функційну сумісність із українським мовним та культурним контекстом..

Ключові слова: *наукова фантастика, науково-фантастичні неологізми, перекладацькі прийоми, художня неповторність.*

CONTENTS

Introduction.....	4
Chapter 1. Translation of Chapters 1,2,3 of <i>The Spliner in The Sky</i> by Kemi Ashing-Giwa.....	5
Chapter 2. Rendering sci-fi neologisms in Ukrainian translation of <i>The Splinter in The Sky</i> by Kemi Ashing-Giwa.....	30
2.1 Genre characteristics and author’s style of the novel <i>The Splinter in the Sky</i> by Ashing-Giwa.....	30
2.2 Types of sci-fi neologisms in translation studies.....	32
2.3 Basic translation techniques applied in rendering sci-fi neologisms in the Ukrainian translation of Ashing-Giwa's <i>The Splinter in the Sky</i>	34
Conclusions.....	41
References.....	42
Appendix A.....	44
Appendix B.....	45

INTRODUCTION

The translation project focuses on rendering selected text fragments from Kemi Ashing-Giwa's science fiction novel *The Splinter in the Sky* into Ukrainian. It also examines techniques for conveying sci-fi neologisms in the translation while maintaining the author's distinctive style and preserving the coherence of the imaginary world she presents.

Recently, scholars have been focusing more on the impact of translation in influencing how science fiction is received worldwide. As a genre, science fiction offers a compelling platform to delve into social, political, and environmental issues, frequently amplifying the voices of marginalized communities. Translation plays a critical cultural role by enabling broader audiences to engage with a wide array of speculative ideas, often moving beyond narratives centered on Western perspectives.

The Splinter in the Sky, the novel which was chosen as the material for translation analysis, is a debut space opera novel that combines political intrigue themes, and rich worldbuilding into a compelling narrative. By translating it into Ukrainian, this compelling new voice will become accessible to a wider audience, enriching the diversity of the genre and showcasing translation as a vital bridge connecting cultures and shaping futures.

The relevance of this translation project stems from the growing need for accurate Ukrainian translations of modern English-language science fiction. This is especially true for works exploring colonialism, cultural appropriation, language suppression, and resistance — themes that strongly resonate with Ukrainian readers. *The Splinter in the Sky* holds particular value in this context, as Ashing-Giwa explores the experiences of a colonized people whose language, traditions, and cultural heritage are systematically suppressed by an imperial power. A key aspect of the project's significance stems from the challenge of translating science fiction neologisms — newly coined terms, futuristic jargon, and culturally specific ideas integral to Ashing-Giwa's universe. The rendering of sci-fi neologisms in such text is not a purely technical task: it directly shapes how the invented world, its power structures, and its cultural oppositions are perceived by the target-language audience. By focusing on retaining the author's distinctive blend of invented terminology, merging naming conventions inspired by diverse real-world cultures, and conveying a deeply emotive narrative voice, the translation project seeks to ensure that the Ukrainian version remains both artistically engaging and true to the ideological and aesthetic essence of the original text.

The aim of the project is to translate several chapters of Kemi Ashing-Giwa's science fiction novel *The Splinter in the Sky* and analyse the range of translation techniques applied for rendering sci-fi neologisms into the Ukrainian language.

The translation project pursues the following **objectives**:

- 1) to translate several chapters of Kemi Ashing-Giwa's novel *The Splinter in the Sky*;
- 2) to examine the key genre-specific features and the author's stylistic traits characteristic of science fiction;
- 3) to single out all instances of sci-fi neologisms from the source text and classify them according to the semantic principle;
- 4) to analyse the translation techniques applied in rendering sci-fi neologisms in the target text.

Data source of the project is the novel *The Splinter in the Sky* by Kemi Ashing-Giwa and the Ukrainian translation of Chapter 1-3 of this book.

The project paper contains an abstract, introduction, translation, translation commentary, conclusions, references and appendices.

The source text comprises 40, 350 characters. The target text contains 40, 220 characters.

Chapter 1. Translation of Chapters 1-3 of *The Splinter in the Sky* by Kemi Ashing-Giwa

SOURCE TEXT

Chapter One

The best part of Enitan's day begins and ends with a cup of tea. She and her older sibling, Xiang, spend all their evenings perched atop their housepod with a full pot and their favorite mugs—gifts from the headwoman at their binding ceremony. Tea and the brilliant red gold of Jilessa are two of the few beautiful things left entirely untainted post-annexation. Tea because their Vaalbaran overlords share their appreciation for the beverage. Jilessa because Imperial technology hasn't progressed far enough to destroy gas giants. Enitan supposes they could always black out the skydomes over each community, but they'd hardly benefit from doing so. The provisional governor tried it once for a week or so as a punishment, but life carried on as usual with the help of lanterns, lamps, and bioluminescent flora. And as someone born and raised planetside on Gondwana, he suffered more than any of his Korikese subjects. As the skydome begins to dim for the night hours, Enitan hands Xiang steaming cup. "What would you do if the world were different?" Xiang grins. Enitan asks the same question every evening; the inquiry doubles as one of several informal greetings. Xiang's answer changes each time. "I'd go to one of those fancy schools in the Imperial interior, study architecture," Xiang says. "Come back here and design housepods." They take a sip of tea. "Oh, that's good. What's in this?" "My own black uhie base, of course, with a little dried berraleaf sprinkled in," Enitan replies, pung up a little at the praise. "A mix of aromatic bark, seedpods, roots, and peppercorns for spice." Growing and preparing this particular blend was a pain. There are two primary species of tea cultivated in the system; uhie bushes thrive in the lush heat of Koriko, while the unforgiving climate of Vaalbara and Ominira's shared planet, Gondwana, can only support

TARGET TEXT

Розділ 1

Найкраща частина дня Енітан починається й закінчується чашкою чаю. Вона разом зі старшим братом Сяном проводять кожен вечір, вмовившись на даху свого будинку-капсули, з повним чайником чаю і улюбленими горнятками – подарунками від старійшини на церемонію укладання шлюбу. Чай і сліпуче червоно-золоте сяйво міста Джилесси – одні з небагатьох красивих речей, що після анексії залишилися цілком неушкодженими. Чай – тому що їхні ваалбаранські повелителі поділяють любов до цього напою. Місто Джилесса – тому що імперські технології ще не зайшли настільки далеко, щоб знищувати гігантські газові планети. Енітан припускає, що вони могли б затемнити скляні куполи над кожною спільнотою, але навряд чи мали б із цього якусь користь. Тимчасовий губернатор якось вирішив запровадити експеримент: приблизно на тиждень обмежити освітлення як покарання. Однак життя тривало майже без змін завдяки ліхтарям, лампам і біолюмінесцентній флорі. А оскільки він народився й виріс на поверхні планети Гондвани, страждав він більше за будь-кого зі своїх корікеських підданих. Коли за скляним куполом починає тьмяніти і настає ніч, Енітан простягає Сяну гарячу чашку. –Що б ти робила, якби світ був іншим? – усміхається Сян Енітан ставить це запитання щовечора; воно слугує ще й одним із кількох неформальних привітань. Відповідь Сяна щоразу змінюється. - Я б вступив до якоїсь із тих престижних шкіл у внутрішніх світах Імперії, де б вивчав архітектуру, - каже Сян. "Повертайся сюди й проєктуй будинки-капсули."

theehma vines. But despite the perfect growing conditions here, crafting tea-grade uhie blends is still a grueling artform. She's been fermenting this batch of leaves for years, carrying out a painstaking maturation process to produce a rich, full-bodied aroma and flavor. Achieving the perfect concoction of spices was yet another challenge. But the contented look on Xiang's face makes it all worth it. But then she frowns.

"You can study architecture at Edoga." It's the university on the second ring, where she herself studied. Xiang gives her a sidelong look. "The only classes they have now are on how to design those ridiculous monoliths. I don't want to learn how to make Koriko look more Vaalbaran. I want to create. And for my designs to honor our own" art. Enitan snorts, reliving her own cup. "How profound." "Fine, then, what would you do?" She draws in air, and the heavy scent of home coats the back of her throat—night-blooming blossoms and savory-scented steam hinting at what the neighbors are having for dinner. And under it all, the darkly sweet musk of decaying vegetation from the marsh below the tiered city. She looks out over the wetland before them, a tumult of green mangrove and brilliant blue water, all gilded by Jilessa's reflected light. A sudden breeze cuts through the air, and they both shiver. "I'd craft tea," Enitan decides. She tucks her arms one by one into her

Вони роблять ковток чаю.

- О, який смачний. Що тут у складі?

- Моя власна чорна основа з угіє, звісно, з дрібною сушеного листя беррالی, - відповідає Енітан, трохи здивована від похвали.
- Суміш ароматної кори, насінневих стручків, коріння й перцю для пікантності.

Але скільки мороки було з вирощуванням й приготуванням цього особливого купажу! У системі культивують два основні види чаю: куці угіє чудово ростуть у спекотному кліматі планети Коріко, тоді як суворий клімат спільної планети Ваалбари й Омініри - Гондвани - здатен підтримувати лише ліани теєми. Та навіть за ідеальних місцевих умов створення чайних сумішей із угіє залишається виснажливим мистецтвом. Цю партію листя вона ферментувала роками, ретельно спостерігаючи за процесом дозрівання, щоб отримати насичений, глибокий аромат і смак. Досягти ідеального поєднання спецій було ще одним викликом. Але задоволений вираз обличчя Сяна робить усе це вартим зусиль. А потім Сян хмуриється.

- Ти ж можеш вивчати архітектуру в університеті Едоги.

Це університет на другому кільці - там свого часу навчалася й сама Енітан.

Сян косо дивиться на неї.

- Єдине, чого там тепер навчають, - як проєктувати ті безглузді моноліти. Я не хочу вчитися робити Коріко більш ваалбаранським. Я хочу творити. І щоб мої проєкти вшановували саме наше мистецтво. Енітан фиркає, доливаючи собі чаю.

- Як глибокодумно! Гарзд, - каже Сян. - А ти що зробила б?

Вона вдихає повітря, і важкий запах дому заповнює її горло: нічні квіти й запашний пар, що натякає на те, чим вечеряють сусіди. А за усім цим - гірко-солодкий мускус гнилої рослинності з болота під багаторівневим містом. Вона дивиться на болото, що розкинулось перед ними, буйне зелене мангрове дерево і яскраво-

poncho, switching the cup from hand to hand as she shields herself against the wind. She has to remind herself that the artificially generated air currents are necessary to spread the pollen, spores, and seed pods keeping the ecosystem afloat. "I'd perfect a hundred blends and open a shop on the first ring—"Xiang smirks. "You just want to be closer to Ajana."The name brings to mind faint, melodious laughter; ringed fingers intertwining with hers; the flash of a shy smile, lit by silvery lanternlight. Blood rushes to Enitan's face. "Shut up," she snaps, putting down her cup to lightly smack their arm.

Not for the first time she's grateful for her complexion, which is dark enough to hide a blush. "Most shuttles land on the first ring," she continues. She cannot help but smile as she leans back, looking up at the skydome. Thick glass and bioplastic panels encase the dense fluid that provides radiation shielding and insulation for the community. Despite all those layers, the view outside is perfectly clear. "People from every community would come to sample my wares." "That sounds nice." Xiang takes another sip of tea and settles onto their back beside her. "I'm sure a few of my friends would want to help out." Enitan grimaces, running a hand through her hair. It's getting far too long; tomorrow she'll have it trimmed down to its typical cap to combat the heat. "How would they possibly end the time between smoking skeyroot and selling it?" Xiang lets out an exasperated sigh, barely audible above the hum of the last few shuttles still buzzing about before curfew. "Not this again." She looks down at them, her brow furrowing. "Yes, this

блакитну воду, увесь цей краєвид осяяний відбитим світлом Джилесси.

Раптовий порив вітру пронизує повітря, і вони обоє здригаються. - Я б варила чай, - вирішує Енітан. Вона ховає руки в пончо, перекладаючи чашку з долоні в долоню, захищаючись від вітру. Їй доводиться нагадати собі, що штучно створені повітряні потоки необхідні для розповсюдження пилку, спор і насінневих стручків, які підтримують екосистему.

- Я б удосконалила сотню купажів і відкрила крамницю на першому кільці. - Сян всміхається.

- Ти просто хочеш бути ближче до Аджани.

Це ім'я нагадує їй про тихий, мелодійний сміх; обручки, що переплітаються з її пальцями; спалах сором'язливої посмішки, освітленої сріблястим світлом ліхтаря. Кров приливає до обличчя Енітан.

-Замовкни, - гримає вона й, поставивши чашку, легенько штурхає Сяна в плече.

Не вперше вона вдячна за свій колір шкіри - досить темний, щоб приховати рум'янець.

- Більшість космічних кораблів приземляються на першому кільці, - продовжує вона.

Енітан не стримує усмішки, відкидаючись назад і дивлячись угору, на скляний купол будинку. Товсті панелі зі скла й біопластику утримують щільну рідину, що забезпечує громаді захист від радіації та теплоізоляцію. Попри всі ці шари, краєвид залишається абсолютно чітким.

- Люди з усіх спільнот приходили б скуштувати мої вироби.

-Звучить добре, - каже Сян, роблячи ще один ковток чаю, і вмощується поруч із нею. - Я певен, кілька моїх друзів захотіли б допомогти.

again.” Enitan places her hand on Xiang’s shoulder. “You know I don’t like your new friends. They’re reckless young fools, and reckless Korikese are rarely long-lived ones.” The warm, rosy glow of Jillessa casts Xiang in rich gold. “You don’t like” anyone. “I like you sometimes,” Enitan says. “So I’m going to watch out for you, whether you like it or not. You’re all I have, Xiang.” “You have our entire community.” They grin. “And the headwoman is sort of a mother.” They say the last word in Akyesi, the common tongue designed by Imperial scholars specifically for provincials. Korikesian has no word to describe parents. “I think you’re her favorite, actually. You have to put up with Imperials nearly as much as she does.” Enitan stares lightly at them. Xiang rolls their eyes. “I can take care of myself, you know.” Enitan links her arm through theirs. “But you don’t have to.” All fifty-nine communities of Koriko are remade for the Festival of Ten Thousand Stars, one of the few holidays permitted to the people by the Supreme Abbot of Vaalbara. Enitan and Xiang have made a tradition of going down to the upper-middle rings of the city just after sunset. At dusk, the brightly painted star-shaped lanterns that festoon every building in Ijebu Community light up the world itself. Normally, elders would walk the streets throwing smaller lanterns into the air, but not this year, and likely not the next. Many of the elders died when Enitan was small. The siblings have special matching garb just for the occasion: robes of shimmering green to wear over tunics and trousers of sapphire-blue and sun-yellow cloth. Enitan strides out of the sleeping area and into the housepod’s living room decked out in her festival best, only to find Xiang hunched over their writing desk in their everyday clothes. Warm orange light illuminates their work, cast by a single potted alableaf. The genetically engineered plant serves three purposes: its frilly bioluminescent leaves serve as lamps, its curling stems bear several species of snacking fruit, and all of the housepod’s data is backed up in its genetic code. It was gifted to the pair when they first moved in. But now is the time to move out, at least for a few hours.

Енітан кривиться й проводить рукою по волоссю. Воно стало надто довгим; завтра вона підріже його до звичної довжини щоб легше переносити спеку.

– І як, по-твоєму, їм вдасться перервати цей ланцюжок: від куріння дуруп’яну до його продажу?

Сян із роздратуванням зітхає - ледь чутно крізь гул останніх космічних кораблів, що ще кружляють перед комендантською годиною.

- Тільки не це.

Енітан дивиться на нього, зводячи брови.

- Так, знову це, - каже вона й кладе руку Сяну на плече. - Ти ж знаєш, мені не подобаються твої нові друзі. Вони безрозсудні юнці, а безрозсудні корікесці рідко живуть довго.

Тепле, рожеве сяйво Джилесси, пронизане густим золотом, огортає Сяна.

- Тобі ніхто не подобається.

- Ти мені інколи подобаєшся, - відповідає Енітан. - Тож я пильнуватиму за тобою, хочеш ти цього чи ні. Ти - все, що в мене є, Сяне.

- У тебе є вся наша спільнота, - усміхається Сян. - І старійшина – майже як мати.

Останнє слово він вимовляє акеесійською - спільною мовою, створеною імперськими вченими спеціально для провінціалів. У корікеській мові немає слова на позначення батьків.

- Я думаю, ти її улюблениця. Тобі доводиться терпіти імперців майже так само часто, як і мені.

Енітан уважно дивиться на нього. Сян закриває очі.

- Я й сам можу про себе подбати, знаєш.

Енітан просовує руку йому під лікоть.

- Але тобі не обов’язково це робити.

Усі п’ятдесят дев’ять спільнот Коріко готуються до свята Десяти Тисяч Зірок - одного з небагатьох свят, дозволених народу

Верховним абатом Ваалбари. Енітан і Сян завели традицією спускатися до центральних районів міста одразу після заходу сонця. У сутінках яскраво розмальовані ліхтарі у формі зірок, що прикрашають кожен будівлю спільноти Іджебу, освітлюють сам світ. Зазвичай старійшини ходили вулицями, підкидаючи в повітря ліхтаріки, але не цього року, і, ймовірно, не наступного. Багато старійшин померли, коли Енітан була ще малою.

Для цієї нагоди в братів і сестер є спеціальний однаковий одяг: блискучі зелені мантиї, які одягають поверх тунік і штанів із сапфірово-синьої та жовтої тканини. Енітан виходить зі спальні до вітальні будинку, одягнена у своє найкраще святкове вбрання, і завмирає, побачивши Сяна, згорбленого над письмовим столом у повсякденному вбранні.

Їхню робочу зону осяє тепле помаранчеве світло – його випромінює єдиний вазон. Ця генетично модифікована рослина виконує одразу три функції: її мереживні біолюмінесцентні листки слугують лампами, закручені стебла приносять кілька видів їстівних плодів, а всі дані будинку-капсули збережені в її генетичному коді. Рослину подарували їм, коли вони вперше сюди заселилися. А тепер час виходити, - принаймні на кілька годин.

“Hurry up and get dressed!” Enitan sidles up to their side, peering over their shoulder. “We’re going to miss the best part!” “I can’t go,” Xiang says miserably. They gesture half-heartedly at the slowly rotating hologram before them. It takes Enitan a moment to recognize that the spinning transparent object is a replica of a monolith, complete with a seamless black surface of solar panels, a superstrength synthetic ber underlayer, a skeleton of carbon nanotubes and aluminum, a number of self-contained quark fusion reactors, and a discreet array of wind turbines tucked in toward the bottom. However, unlike most of its slimmer, smoother brethren, this levitating structure is shaped like a torus. It looks much like a slyythfang swallowing its own tail. “It’s the Imperial University of Opuroth. The prompt of the main essay is to

- Давай швидше одягайся! - Енітан підходить ближче, зазираючи через плече Сяна. - Ми ж пропустимо найцікавіше!

- Я не можу піти, – сумно каже Сян.

Він неохоче вказує на повільно кружляючу голограму перед ними. Енітан потрібно трохи часу, щоб впізнати в прозорому об’єкті, що обертається, репліку моноліту - з безшовним чорним покриттям з сонячних панелей, підшаром із надміцного синтетичного волокна, каркасом із вуглецевих нанотрубок та алюмінію, кількома автономними кварковими термоядерними реакторами й непомітним масивом вітрових турбін, схованих у нижній частині. Однак, на відміну від більшості своїх тонких і гладких аналогів,

point out all the flaws in the design and list the ways we would improve them.”Enitan draws back a little, seized without warning by a heart-clenching burst of anger. A vein pulses in her neck. Is Vaalbara not satisfied with crushing her homeland beneath its iron bulk and taxing the communities nearly into collapse? Is its lust not sated with the blood of all those who spoke out against the outrage? Must it extend its devouring grasp to her little home and her sibling? “Isn’t Opuroth the institute that reverse engineered our environmental enrichment technology to leach precious metals from the asteroid belt?” she says, her voice tightening. “When you said you wanted to study architecture in the Imperial interior, I thought you meant when everything was different. Which it has not become since yesterday.

“What do you think I slogged through all that standardized testing for?” “I thought it was just to prove a point,” Enitan mutters sourly. She realizes how foolish it sounds as she says it. “It’s not like I’m going to get accepted anyway.” Xiang groans. “I can’t find a single mistake.” Enitan’s fury softens, its edge dulling to nothing as Xiang presses their forehead into their palms. “That’s probably intentional,” she says. “I bet they made the application impossible on purpose.” The entrance exams to Vaalbara’s greatest institutions are known for being perfectly meritocratic—as long as one is wealthy enough to board the top Imperial tutors, the dozens of rare texts needed to study for the tests, and a seat in the assessment chambers. At that point, supposedly, scores are based on skill alone. And yet, Xiang has passed each and every exam with ying colors, only to yet another challenge set before them: a surprise essay, assigned only to provincial applicants. “I know you’re

ця левітуюча споруда має форму тора. Вона дуже нагадує іклезавра, що ковтає власний хвіст.

- Це Імперський університет Опурота. Завдання головного есе — вказати всі недоліки конструкції й перелічити способи їх усунення. Енітан трохи відсувається, раптово охоплена нестерпним спалахом гніву. На шиї пульсує жила. Невже планеті Ваалбарі замало розчавити її батьківщину своєю залізною масою і податками довести спільноти майже до краху? Невже її жадоба не втамувалася кров’ю всіх, хто наважився виступити проти цього знущання? Невже вона мусить простягнути свої пожиральні щупальця й до її домівки, до її брата?

- Хіба Опурот - не той університет, який застосував нашу технологію збагачення навколишнього середовища для добування дорогоцінних металів з поясу астероїдів? - каже вона, стискаючи голос.

- Коли ти сказав, що хочеш вивчати архітектуру у внутрішніх світах Імперії, я думала, що це буде тоді, коли все стане інакшим. А від учора нічого не змінилося.

- Як ти думаєш, навіщо я взагалі корячився з усіма тими стандартизованими тестами?

- Я думала, це просто щоб довести свою точку зору, - бурмоче Енітан. Уже вимовляючи цю репліку, вона розуміє, як безглуздо це звучить.

- Та мене все одно не приймуть, - зітхає Сян. - Я не можу знайти жодної помилки.

Гнів Енітан м’якшає, його гострота сходить нанівець, коли Сян упирається чолом у долоні.

- Мабуть, так і задумано, - каже вона. - Гадаю, вони навмисно зробили це завдання неможливим.

Вступні іспити до найпрестижніших установ Ваалбари відомі своєю суворою меритократією – за умови, що абітурієнт достатньо заможний, аби найняти найкращих імперських репетиторів,

happy I'm stumped, though you're hiding it well," Xiang grumbles, but it's clear the frustration in their tone is not directed at her. "You hate the idea of me leaving Koriko." "I hate the idea of you going to Vaalbara," she corrects. "And coming back as someone I don't recognize. Study in Ominira, if you wish. They won the war, after all." Xiang snorts. "Their so-called victory is a hollow one, and you know it. If the Emperor hadn't lost his daughter and decided he was sick of fighting, the Republic would be ash and rubble by now." Enitan tries a different tactic.

"Why would you want to spend four or five years in a place where everyone hates or fears or looks down on you?" She jabs an angry finger at the spinning monolith. "And most importantly, why would you want to live in that stupid ring? There's your design: it's stupid." That gets a laugh out of them. "I wouldn't be living there," they say, their smile turning wry as it slants upward at one corner. "Primitives like us can only apply to special ancillary schools taught in Akyesi, so we don't taint their holy tongue." Enitan quickly tamps down the urge to point this out as yet another glaringly obvious reason her sibling should stay on Koriko. She leans against the desk, gesturing again at the hologram. "Is there anything I can do to help?" Xiang sighs with a great heave of their shoulders. "No, not really." But then they light up a little. "You could bring me back some food from the festival? Maybe a slice of

придбати десятки рідкісних підручників для підготовки й забезпечити собі місце в екзаменаційній залі. Після цього, нібито, результати залежать виключно від здібностей. І все ж Сян склав кожен іспит на відмінно – але перед ним знову постала нова перешкода: несподіване есе, яке призначають лише кандидатам із провінцій.

- Я знаю, ти рада, що я зайшов в глухий кут, просто добре це приховуєш, - бурчить Сян, хоча зрозуміло, що його роздратування спрямоване не на неї. - Ти ненавидиш саму думку про те, що я покину Коріко.

- Я ненавиджу думку про те, що ти поїдеш на планету Ваалбару, - виправляє вона. - І повернешся кимось, кого я не впізнаю. Навчайся на планеті Омініра, якщо хочеш. Зрештою, вони виграли війну.

Сян фиркає.

- Їхня так звана перемога - невиправдана, і ти це знаєш. Якби Імператор не втратив доньку й не вирішив, що йому набридло воювати, республіка давно вже б перетворилась на попіл і руїни.

Енітан пробує іншу тактику.

- Навіщо тобі проводити чотири чи п'ять років у місці, де тебе всі ненавидять, бояться або зневажають? - вона сердито тицькає пальцем у кружляючий моноліт. - І найголовніше - чому ти взагалі хочеш жити в тому дурному кільці? Ось тобі й вада проекту: він безглуздий.

Це змушує Сяна розсміятися.

- Я ж там не житиму, - каже він, і усмішка криво піднімається з одного кутика губ. - Таким звичайним, як ми, дозволяють вступати лише до спеціальних допоміжних шкіл, де викладають акесійською, щоб ми, боронь Боже, не заплямували їхню «священну» мову.

Енітан швидко приборкує бажання вказати на це як на ще одну, надто очевидну причину, чому її братові варто залишитися на

spice cake?” Food hawkers are likely flooding the streets right about now, waving trays of delicacies so their aroma fills the air. Enitan salivates at the thought of sweet fried noodles and fruit, fragrant bean pudding freckled with black salt, and skewered berries shimmering in a crunchy shell of colored sugar. She snaps herself out of it when the implication of Xiang’s request hits her. “So you’re going to stay here all night?” “I have to. The application is due tomorrow.

”Enitan pulls her own chair over and plops down into it. “What are you doing?” Xiang’s eyes dart across her face. “The festival—” “If you’re not going, then neither am I,” Enitan interrupts. She crosses her arms over her chest, as stubborn as stone. “Enitan, go. I know you wanted to see Ajana. It’s me. Really.” They reach out to miss their sister’s hair. Enitan deftly ducks under their hand. “Ajana’s busy. And anyway, we’re done. I thought I told you.” Xiang lets out a soft, exasperated sigh. “You guys were done the last two times.” “Well, third time’s the charm.” Enitan pulls her communicator from her robe pocket. “I’m ordering food. Spice cake, you said?”

Chapter Two

The very next evening, just before curfew, Enitan returns home after a long day at work. She’s looking forward to bingeing the latest season

Коріко. Вона спирається на стіл і знову вказує на голограму.

- Я можу чимось допомогти?

Сян зітхає, важко опускаючи плечі.

- Ні, не дуже. - А потім трохи пожваблюється. - Але ти могла б принести мені щось поїсти з фестивалю? Може, шматок пряного пирога?

Торговці їжею, певно, вже заповнили вулиці, розмахуючи підносами з делікатесами так, що повітря наповнюється ароматами. Енітан від самої думки облизується: солодка смажена локшина з фруктами, ароматний бобовий пудинг, посипаний чорною гімалайською сіллю, ягоди на шпажках, що виблискують у хрумкій оболонці з кольорового цукру. Вона отямлюється, коли до неї доходить значення прохання Сяна.

- Тобто ти збираєшся сидіти тут усю ніч?

- Мушу, - відповідає він. - Заявку треба подати завтра.

Енітан підсуває до себе стілець і сідає на нього.

- Що ти робиш? - питає Сян із здивованим поглядом.

- Фестиваль

- Якщо ти не йдеш, то й я не йду, - перебиває Енітан. Вона схрещує руки на грудях, уперта, мов стіна.

- Енітан, іди. Я знаю, ти хотіла побачити Аджану. Це неважливо.

Справді, - він тягнеться, щоб скуйовдити сестрі волосся.

Енітан спритно ухиляється від руки.

- Аджана зайнята. Та й узагалі – між нами все скінчено. Здається, я тобі це казала.

Сян тихо, роздратовано зітхає.

- У вас «усе скінчено» було вже двічі.

- Ну от, третій раз - щасливий, - каже Енітан і дістає комунікатор із кишені мантиї. - Я замовляю їжу. Ти ж хотів пряного пирога?

Розділ 2

Наступного вечора, незадовго до комендантської години, Енітан повертається додому після довгого робочого дня. Вона з

of her favorite show with Xiang. Between all the applications they've been working on, Xiang's had barely any free time in the last few weeks. But when she opens the door, the housepod is too empty. oo quiet. She can feel her sibling's absence like a bone-deep ache, but she calls out anyway, throwing o her satchel. "Xiang!" No response. Their home is not a large one. There's a living room, a space for cooking and eating, a washroom, a heavily blanketed area for sleeping, and a small room where Enitan dries and packs her tea. Motion-sensitive vines ickeron as she searches the pod. It takes about ve seconds to confirm Xiang isn't there. Shit. They're always home hours before curfew. She checks her communicator; they haven't sent her anything since this morning. She calls them four times. Enitan presses her lips together and takes a long, deep breath. Xiang is one. They're probably just smoking skeyroot with those good-for-nothing friends and lost track of time. They are fine. When they get back, she'll throttle them. Enitan stomps over to her sleeping mat, imagining all the chores she'll heap upon Xiang as punishment for not telling her they were going out. She won't be able to sleep, but at least she can meditate. She notes that the door is freshly swept, though that isn't particularly strange. Neither are the rearranged vases, nor the slightly adjusted ceremonial mask on the wall. Xiang's favorite thing to do while high is tidy up. Enitan drags her mat from its corner, uncovering a reddish-brown blotch at the foot of the wall. All of her thoughts screech to a halt. With agonizing slowness, she lowers herself to the door, her gaze glued to the little patch of blood. She feels as though her own has stopped owing. It's a deep, dark spot with a tapering red smear, as if something had been dragged through it. A body? A cold sweat beads up over her skin without warning, a sharp prickle of fear running down her back as her mouth goes dry. A thousand scenarios y through her mind like a holoprojector left on loop. Her traitorous brain reminds her of the last time a young Korikese person went missing.

нетерпінням чекає, щоб разом із Сяном подивитися новий сезон улюбленого серіалу. Між усіма цими заявками, над якими вони працювали, у Сяна майже не було вільного часу протягом останніх кількох тижнів. Але коли Енітан відчиняє двері, будинок здається занадто порожнім. Занадто тихо. Відсутність брата відчувається як біль, що пронизує кістки, та вона все одно кличе його, жбурляючи сумку:

- Сяне!

Відповіді немає. Їхнє житло невелике: вітальня, зона для готування їжі та їдальня, ванна кімната, застелена ковдрами зона для сну і маленька кімнатка, де Енітан сушить і пакує чай. Чутливі до руху ліани мерехтять, поки вона обшукує будинок. Потрібно всього п'ять секунд, щоб переконатися: Сяна тут немає. Чорт. Вони завжди повертаються додому за кілька годин до комендантської. Вона перевіряє комунікатор; Сян нічого їй не надсилав з самого ранку. Енітан дзвонить чотири рази. Вона стискає губи й робить довгий, глибокий вдих. Із Сяном усе гаразд. Напевно, він просто курить дуруп'ян із тими нікчемними друзями й втратив відлік часу. Усе добре. Коли він повернеться, вона його покарає.

Енітан ступає до свого спальника, уявляючи собі всі хатні справи, якими завалить Сяна, як покарання за те, що він не сказав, куди йде. Заснути вона не зможе, але принаймні помедитує.

Вона помічає, що підлога щойно підметена — хоча в цьому немає нічого дивного. Як і в переставлених вазах чи трохи пересунутій церемоніальній масці на стіні. Улюблене заняття Сяна, коли він під кайфом, — наводити лад. Енітан витягує спальник із кутка - і біля плінтуса відкривається червонувато-бура пляма.

Вона відчуває, ніби її серце зупинилось.

Повільно вона опускається на підлогу, не зводячи погляду з маленької плями крові. Їй здається, ніби власна кров у жилах застигла. Це темна, густа пляма з тонким червоним мазком, що

They found him facedown in the marsh, crimson pooling in the murky water around his head, face marred beyond recognition—Enitan shakes her head, gritting her teeth. She’s overreacting, jumping to conclusions. Xiang will walk through the door any moment now. She touches the tips of her trembling fingers to the bloodstain. She’s almost certainly making something out of nothing, but what if she’s right? The fear swells as shards of anxiety sink into her gut. All Enitan has is Xiang, and if she loses them... Though it’s the beginning of the summer cycle and the walls are thickly insulated with mycelium, the housepod grows cold and empty around her. Enitan’s breathing echoes in her ears. It dawns on her that if Xiang doesn’t come back, her home will always feel like this. She bites her lip until she tastes copper. With the pain comes a spark of resolve. Wherever Xiang is, whatever might have happened to them, she’s going to find them. She grabs her communicator and calls Xiang’s closest friends. None have seen her sibling all day. Enitan lifts her arm to smash the communicator against the door. Instead, as a last resort, she calls Ajana. No answer. Fuck. Despite what the Imperial reporters say, there’s been virtually no violent Korikese-perpetrated crime in decades, even before the colonization of their land. And now with the curfew, the endless travel restrictions, and the disappearance of anyone who might have stirred up trouble in the war of annexation... There’s only one explanation Enitan can think of for why Xiang isn’t here. Why there’s blood on the door. People don’t go missing on Koriko unless sentinels are involved. The boy in the marsh had had his ribs shattered by a shockstaff. Her heart’s beating too fast, and there’s a horrible throbbing pressure in her skull. She sucks in a

тягнеться вбік, наче щось протягнули крізь неї. Тіло? Холодний піт раптово виступає на шкірі, гострий острах пробігає по спині, а в роті пересихає.

Тисяча сценаріїв пролітають у її голові, мов голопроектор, залишений на режимі повтору. Її зрадницький мозок нагадує їй про останній випадок, коли зник молодий хлопець з народу коріке. Вони знайшли його обличчям донизу в болоті – багряна кров розтікалася каламутною водою навколо голови, а обличчя було понівечене до невпізнання.

Енітан різко хитає головою, стискаючи зуби. Вона перебільшує, робить поспішні висновки. Сян увійде у двері будь-якої миті.

Вона торкається тремтячими кінчиками пальців плями крові. Напевно, вона робить з мухи слона...але що, як вона має рацію? Страх наростає, тривога впивається їй у нутро. У Енітан є лише Сян – і якщо вона втратить його...

Хоч зараз початок літнього циклу, а стіни будинку щільно ізольовані міцелієм, будинок довкола неї холодне й порожнє. Дихання Енітан гулко відлунює у її вухах. Вона раптом усвідомлює: якщо Сян не повернеться, її дім завжди відчуватиметься саме так. Вона прикушує губу, аж поки не відчуває смак крові.

Разом із болем з’являється спалах рішучості. Де б не був Сян, що б із ним не сталося – вона його знайде. Енітан хапає комунікатор і дзвонить найближчим друзям Сяна. Ніхто не бачив її брата весь день.

Енітан піднімає руку, щоб жбурнути комунікатор об двері. Але замість цього, як останній шанс, набирає Аджану. Відповіді немає. Чорт.

Попри те, що пишуть імперські репортери, уже десятиліттями не було майже жодних насильницьких злочинів, скоєних корікесами - навіть до колонізації їхніх земель. А тепер, із комендантською годиною, нескінченними обмеженнями на пересування та

breath, snatches up her satchel from where she dropped it, and rushes outside. She darts over the short, misty bridges connecting the community's rings, sticking to the shadows as best she can. It's after curfew, and she still has faint bruises from the last time a new sentinel caught her breaking it. Ajana had him dishonorably discharged, but she'd rather not risk a repeat event. The tubelifts will be shut down by now; she has to go the long way. Muscles already burning, Enitan weaves between two bright-green housepods and scurries up a rope ladder, crawling through the stacked rings of the community. The trip to the governor's mansion is not an easy one. Ajana is the daughter of an Imperial duchess, after all; she cannot muck around in the swamps like a native. She lives in a monolith, like a proper V aalbaran. Enitan can see it now, the crystalline tip of a massive night-black pillar floating just above the trees. She remembers how disappointed the provisional governor had been with the community's reaction when the massive structure arrived. He'd thought his new Korkiese subjects would throw themselves to the ground and weep in amazement at the feat of engineering, which had been brought all the way from the Imperial core.

Eventually, she reaches the highest and smallest tier of the community, which contains nothing save for the monolith floating serenely above it. A light, artificially generated breeze rustles through the spindly trees

зникненням усіх, хто міг спричинити клопоти під час війни за анексію...

Енітан бачить лише одне можливе пояснення того, чому Сяна тут немає.

Чому на дверях кров? На Коріко люди не зникають просто так — хіба що коли втручаються вартові. У того хлопця з болота ребра були розтрощені електрошоковою палицею. Серце калатає надто швидко, а в скронях шалено пульсує кров. Вона різко вдихає повітря, хапає сумку, яку впустила, й вибігає на вулицю.

Енітан мчить через короткі, крихкі містки, що з'єднують кільця громади, тримаючись якомога ближче до затінку. Вже настала комендантська година, а на тілі досі ледь помітні синці з минулого разу, коли новий вартовий упіймав її на порушенні. Аджана тоді домоглася його ганебного звільнення, але Енітан не хоче ризикувати повтором цієї ситуації.

Ліфти-труби вже вимкнені — доведеться йти довгим шляхом. М'язи вже палають, Енітан пробирається між двома яскраво-зеленими будинками, підіймається мотузкою драбиною й повзе крізь нашаровані кільця громади.

Дорога до резиденції губернатора - не з легких. Зрештою, Аджана — донька імперської герцогині; їй не личить грузнути в болотах, мов тубілець. Вона живе в моноліті, як і належить справжній ваалбаранці. Енітан уже бачить її — кристалічну верхівку гігантського, чорного, як ніч, стовпа, що витає над деревами.

Вона згадує, як розчарувався тимчасовий губернатор реакцією громади, коли ця величезна споруда з'явилася. Він очікував, що його нові корікеські піддані кинуться йому в ноги і ридатимуть від захвату перед дивом інженерної задумки, доставленим аж із самого Імперського ядра.

Зрештою вона дістається найвищого й найменшого ярусу громади, де немає нічого, окрім моноліту, що спокійно зависає над ним. Легкий, штучно згенерований вітерець шелестить крізь струнки

surrounding thering, making the iridescent leaves tremble. Four sentinels stand at attention around the transportation pad, hands tight around their shockstaves by the time she reaches them. "Korikese, what are you doing here?" barks the nearest. Enitan grimaces inwardly. He's somehow butchering the pronunciation of Akyesi. It is a simple language, intended to be easy for even savages to learn. "Korikese," the sentinel says again. "It is past curfew." He steps toward Enitan, immediately ready to administer the recommended three strikes to the stomach, chest, and face. Dread rips through Enitan as she stumbles backward. But before the sentinel comes within a meter of her, another yanks him back. "That's the tea specialist," his comrade snaps. She can't see the first sentinel's expression, hidden as it is under his faceplate, but she's certain his eyes have gone wide. She can hear the surprise and irritation in his voice when he says, "You mean Lady Ajana's—" "Yes," Enitan grits out, even as she feels her face grow warm. "I must speak with her." The sentinel's grip tightens around her sta. "You were summoned?" "Of course," she lies. Whenever Ajana asks for Enitan, she always sends a sentinel or two to formally request her presence. As if she's ever really needed to ask for anything. The second sentinel nods, a precise jerk of her head. She has a strange, nervous energy, betrayed by her constantly shifting stance. "I'll take you to the governor. Come with me." As Enitan passes him, the first sentinel tenses, his spine going as straight as the trees around them. "Forgive me, I did not realize—" She cuts him off with a small shake of her head. "It's all right." It's not. It will never be, but if she tells Ajana, he'll just get replaced with someone from Vaalbara, someone who might be even more eager to punish her than he is. And if that happens, there might not be a sentinel who recognizes her there to stop them. Swallowing her anger down like bitter medicine, Enitan joins the second sentinel at the center of the transportation pad. Enitan tries not to inch as the sentinel lifts her shockstaff and strikes the pad with the end of it twice. The whole thing shudders as if awoken from slumber,

дерева довкола кільця, змушуючи переливчасте листя тремтіти. Четверо вартових стоять на варті біля транспортного майданчика; щойно Енітан наближається, їхні руки міцно стискають електрошокові палиці.

- Корікезко, що ти тут робиш? - гаркає найближчий.

Енітан подумки скривлюється. Йому якимось чином удається понівечити вимову Акесі. Мова проста, створена так, щоб навіть дикуни могли легко її опанувати.

- Корікезко, - повторює вартовий. - Уже початок комендантської години.

Він робить крок до Енітан, очевидно готовий завдати передбачених трьох ударів: у живіт, груди й обличчя.

Енітан охоплює страх, і вона відступає назад. Але перш ніж вартовий наближається до неї хоча б на метр, інший різко смикає його назад.

- Це ж фахівчиня з чаю, - різко каже його товариш.

Обличчя першого вартового вона не бачить – його приховує захисний щиток, – але впевнена: очі в нього зараз широко розплющені. У його голосі виразно чути подив і роздратування, коли він каже:

- Ти маєш на увазі... леді Аджани -

- Так, - проціджує Енітан крізь зуби, відчуваючи, як палають її щоки. - Мені потрібно з нею поговорити.

Вартовий ще дужче стискає електрошокову палицю..

- Тебе викликали?

- Авжеж, - бреше вона.

Щоразу, коли Аджана кличе Енітан, вона завжди надсилає одного чи двох вартових, аби ті офіційно запросили її до себе. Наче їй взагалі колись доводилося щось просити.

Друга вартова робить кивок головою – чіткий і різкий рух. У ній відчувається дивна, нервова напруга, яку видає постійна зміна пози.

and the pad lifts smoothly from the ground, a levitating disk as dark as the monolith above. The rumbling murmur of intercommunity shuttles fades away.

The bottom of the mansion is an enormous triangle above them, blotting out the artificial sky. With that light-drinking black above and below her, Enitan feels as if she's drowning. She will never grow accustomed to this, no matter how many times she visits Ajana. Two semicircular doors whoosh open just before their heads smack the monolith. They're in a sleek tubelift now, rising toward the governor's private chambers at the pinnacle of the structure. When they drift to a halt, the sentinel knocks her shockstaff against the pad again, and the sides of the tube melt away to reveal another set of semicircular doors. The sentinel taps her weapon gently against them. Nothing happens. She hits the doors, harder this time. Still nothing. Ancestors. It is a bit late. But Enitan doesn't remember Ajana ever being an early sleeper. The sentinel turns halfway around, passing her shockstaff to her

- Я проведу тебе до губернаторки. Йди за мною.
Коли Енітан проходить повз нього, перший вартовий напружується, випрямляючись, мов дерева навколо.
- Пробачте, я не одразу зрозумів-
Вона перериває його легким похитуванням голови.
- Усе гаразд.

Це неправда. І ніколи не буде. Але якщо вона скаже про це Аджані, того просто замінять кимось із Ваалбари - кимось, хто, ймовірно, ще завзятіше прагнутиме її покарати. А тоді поруч може не виявитися жодного вартового, який би впізнав її й встиг зупинити інших.

Проквітнувши свій гнів, мов гіркі ліки, Енітан приєднується до другого вартового в центрі транспортного майданчика. Вона намагається не здригнутися, коли вартовий підіймає електрошокову палицю й двічі б'є нею по поверхні платформи. Все здригається, ніби прокидаючись від сну, й плавно відривається від землі – левітуючий диск, темний, мов моноліт над ними. Глухий гуркіт міжспільнотних космічних кораблів поступово стихає.

Нижня частина палацу нависає над ними величезним трикутником, затуляючи штучне небо. З цією чорною поглинаючою світло поверхнею над і під собою Енітан відчуває, ніби тоне.

Вона ніколи до цього не звикне, байдуже, скільки разів навідуватиметься до Аджани.

Двоє напівкруглих дверей із гуркотом розсуваються просто перед тим, перш ніж їхні голови вдаряються об моноліт. Тепер вони в елегантному трубчастому ліфті, що підіймається вгору — до приватних покоїв правительки на самій вершині споруди. Коли рух зупиняється, вартова знову вдаряє електрошоковою палицею по платформі, і стінки труби розплавляються, відкриваючи ще одні напівкруглі двері.

other hand. The hand closest to Enitan. "You said Lady Ajana summoned you." Enitan moistens her lips. "Yes." "To arrive this evening?" "Yes." "And without the usual sentinel escort?" Enitan swallows thickly. "Yes." The sentinel shifts to face her fully. The woman's frame tightens up, ready to lash out at the slightest provocation. Or perhaps none at all. "Korikese—" The doors chime as their screen-surface begins to shimmer. A projection of Ajana's angular face appears moments later. "What now?" the governor snaps, shoving her short, onyx-banded hair twists behind her ears. "I've brought Enitan, my lady," announces the sentinel, her voice tight. She gestures at Enitan, who steps forward, hands clasped behind her back to hide their shaking. Ajana's face brightens immediately.

"Well, don't just stand there!" And then, grinning mischievously, she adds, "Thank you for coming on such short notice." The doors slide open, revealing a long, tiled hallway. Enitan makes her way down the dark passage. Lanterns flicker on as she nears them, splashing golden light over the mosaic story at her feet. It depicts the annexation of Koriko, worked out in astonishing detail, from the first exploratory

Вартова легенько торкається їх зброєю. Нічого не відбувається. Вона б'є сильніше. Знову – нічого.

Прокляття. Уже пізно. Але Енітан не пригадує, щоб Аджана колись лягала спати рано.

Вартова частково обертається, перекладаючи палицю в іншу руку: в ту, що ближче до Енітан.

- Ви сказали, що леді Аджана вас викликала.

Енітан покусує губи.

- Так.

- Саме сьогодні ввечері?

- Так.

- І без звичного супроводу вартових?

Енітан важко ковтає.

- Так.

Вартова повертається до неї обличчям. Жінка напружується - готова вдарити за найменшої провокації. Або й без неї.

- Корікезко -

Двері подають сигнал, і їхня екранна поверхня починає мерехтіти.

За мить з'являється проекція гострого обличчя Аджани.

- Що сталося? - різко кидає правителька, відкидаючи назад короткі пасма волосся, перев'язані смугами чорного оніксу.

- Я привела Енітан, моя леді, - оголошує вартова напруженим голосом.

Вона жестом указує на Енітан, і та робить крок уперед, зчепивши руки за спиною, щоб приховати тремтіння.

Обличчя Аджани відразу ж прояснюється.

- Ну ж бо, не стійте там! - каже вона, а тоді, лукаво всміхнувшись, додає: - Дякую, що прийшли так швидко.

Двері розсуваються, відкриваючи довгий, викладений плиткою коридор. Енітан проходить темним проходом. Ліхтарі мерехтять, коли вона наближається до них, заливаючи золотим світлом підлогу з викладеною мозаїкою під її ногами. На ній із

raids to the formal addition of the moon habitat to the Imperial holdings. Around the middle is a scene showing the execution of all the Korikese foolish enough to resist the all-consuming might of the Holy Vaalbaran Empire. As always, Enitan moves quickly through the hall. When she reaches the doors to Ajana's sitting room, she closes her eyes for half a moment to center herself. She lifts a hand to knock when the doors fly open. Gloved fingers shoot out, grab her by the arm, and drag her inside. The governor steps back, grinning, and offers Enitan a goblet of wine. "So what brings you here, my dear?" Ajana sinks into her plush black couch, her own drink in hand. "Perhaps—" "Xiang's gone." Enitan sets aside her cup. Ajana arches a brow. "They're probably just getting high on skeyroot or breaking into a storehouse. Or both." Her full lips curve into a small, secretive smile. "Was this just an excuse to—" "No." Enitan's gut roils. "They were attacked. I found blood." Ajana stiens. "What happened?" "I think... I think someone took them." Or killed them, though she can't bring herself to say it, as if voicing her fears might make them true. "But we don't have any enemies, and everyone likes them—" "Oh, God." Ajana lets out a strangled sound. "So it's true, they've come here"—Dread oods over Enitan in an icy wave. "Who's they?" Her gaze icks away. "There are rumors. About what the Imperials are doing." "You're an Imperial," Enitan snaps. She doesn't mean to lash out, but she can't help herself. "Not entirely," Ajana corrects, her voice low. She gestures at herself, smiling tightly. "These wouldn't be half-breed half nobles. They may even be agents of Akehkonra himself." The name is like a slap to Enitan's face. The Emperor. Fear lodges itself in her throat, all but cutting off her air. "That doesn't happen in real life," she forces out. "That doesn't happen on Koriko." "I didn't want to believe it either." Ajana curls inward, dropping her head into her hands. "But it is happening—" "Why would the Emperor want Xiang?" Enitan's hands are trembling. "I don't think he does, not specifically."

дивовижною детальністю зображено анексію Коріко: від перших розвідувальних рейдів до офіційного приєднання поселення, що жило на місяці, до складу Імперських володінь. Посередині – епізод страти всіх корікезців, які виявилися достатньо безглуздими, аби протистояти всеосяжній владі Священної Ваалбаранської Імперії.

Як завжди, Енітан проходить цим коридором якомога швидше. Діставшись дверей до вітальні Аджани, вона на пів миті заплющує очі, зосереджуючись. Вона піднімає руку, щоб постукати, коли двері раптово відчиняються. Руки в рукавичках хапають її за руку й затягують всередину.

Правителька відступає на крок, усміхаючись, і простягає Енітан келих вина.

- Отже, що привело тебе сюди, моя люба? - Аджана опускається на м'який чорний диван, тримаючи свій келих. - Можливо...-

- Сян зник, - Енітан відставляє келих.

Аджана піднімає брову.

- Та вони, мабуть, просто накурилися дуруп'яну або влізли до якогось складу. Або і те, й інше, – її пухкі губи вигинаються в маленьку, таємничу усмішку. - Це був лише привід, щоб -

- Ні. - У Енітан перехоплює подих. - На них напали. Я знайшла кров.

Аджана напружується.

- Що сталося?

- Я думаю... - голос Енітан тремтить. - Думаю, їх хтось викрав.

Або вбили – хоча вона не здатна вимовити це вголос, ніби озвучений страх може стати реальністю.

- Але ж у нас немає ворогів, і всім вони подобаються -

- О Боже, - Аджана видає приглушений звук. - Тож це правда... вони прийшли сюди -

Хвиля жаху накриває Енітан.

- Хто вони?

Ajana's eyes are so wide Enitan can see the whole of her irises, a deep brown circled by burning white. "It seems like he just wants people. Anyone will do." It takes a moment for Enitan to absorb what Ajana's just said. When she does, her legs buckle. She lets herself crumple, dropping right into Ajana's space. Ancestors. There's a broken cry already rising from her lungs, tearing up through her throat like a jagged knife. But she catches the sob, grinds it to dust between her teeth. She does not have the luxury of succumbing to her emotions. "Why?" Enitan demands, cupping the governor's face in her hands. If Ajana loses her composure, Enitan won't get anything out of her but tears. "Why?" she repeats, trying to keep the irritation out of her tone. Only one of them has the right to break down and it's certainly not the shuddering woman before her. "Where have they taken Xiang?" "I don't know." Ajana's voice is a ragged whisper. "I... I'm sorry." Enitan stares at her, heat welling up behind her eyes until her vision was vermillion. "How long has this been happening?" The question seems to bring

Аджана відвертає погляд.

- Ходять чутки. Про те, що роблять імперці.

- Ти й сама імперка, - різко каже Енітан. Вона не хотіла накидатись, але не стримується.

- Не зовсім, - тихо заперечує Аджана. Вона вказує на себе, всміхаючись. - Це не напівкровки-напівшляхта. Цілком можливо, що це агенти самого Адегконри.

Це ім'я – як ляпас для Енітан.

Імператор. Страх сискає їй горло, майже перекриваючи подих.

- Такого не буває в реальному житті, - витискає вона з себе. - Такого не буває на Коріко.

- Я теж не хотіла в це вірити, - Аджана стихається, опускаючи голову в долоні. - Але це відбувається-

- Навіщо Імператору Сян? - руки Енітан тремтять.

- Я не думаю, що саме він йому потрібен, - відповідає Аджана. - Принаймні не конкретно він.

Очі Аджани розширюються так, що Енітан бачить всю її райдужку - глибоко-коричневу, обрамлену яскраво-білим.

- Здається, йому просто потрібні люди. Будь-хто згодиться.

Енітан потрібна мить, щоб усвідомити сказане. А коли вона це робить, її ноги підкошуються. Вона дозволяє собі впасти, буквально опускаючись в руки Аджани.

Предки...

З її грудей уже рветься задушливий крик, прорізаючи горло, мов загострений ніж. Але вона стримує ридання, стискаючи його між зубами. Вона не може собі дозволити піддатися емоціям.

- Чому? - повторює Енітан, обхоплюючи обличчя правительки долонями. Якщо Аджана втратить самоконтроль, Енітан не отримає від неї нічого, окрім сліз. - Чому? - повторює вона, намагаючись прибрати роздратування з голосу. Лише одна з них має право розплакатись — і це точно не жінка, що тремтить перед нею. - Куди вони забрали Сяна?

Ajana back. She lets out a long hiss of air and pushes Enitan's fingers away from her cheeks, then scrubs a hand down her face. "It began a month after Adegkonra surrendered. They've done an excellent job suppressing the news, but many of our people have gone missing already—far more than usual." "I thought that was just the sentinels cracking down in the wake of the surrender." A burning sensation threads itself between her ribs, displacing some of her shock. "So you've just been lounging here, drinking imported wine for months," she snarls, "while your own people were being kidnapped by your God." "Don't be cruel." Ajana glares at Enitan. "I didn't have a choice. I still don't. I was explicitly ordered not to act, let alone speak of this." There is always a choice, Enitan thinks. If Ajana tried to protect them, she'd be sent back to the Vaalbaran interior in disgrace, but at least she would do so with her life and title intact. Instead of voicing this, Enitan takes her by the shoulders. "You have to help me get Xiang back." Ancestors, all those times she told them off for getting high on skeyroot and gallivanting around Ijebu with their ridiculous friends, just for them to be dragged from the safety of their home. The Imperials would've done this to Xiang even if her sibling had heeded her constant complaints. Even if they were the perfect Korikese subject. She should have known better. Piety and proper behavior won't save any of them. It never has. Ajana lifts her hands and wraps her fingers around Enitan's wrists. "I don't have much influence outside of Koriko." Enitan squeezes, almost hard enough to hurt. "You have to help me." "Of course I will," Ajana says, determination dawning in her eyes just before they utter closed. "You know you're my only friend." She drags in a breath. "When I was pulled from my birthing vat, I was mentally and physically eighteen years old." Enitan looks up at Ajana in concern. She's never spoken of her past before. "I was dried and dressed and immediately bundled off to Koriko. I never had a chance to forge any lasting bonds. My first seven years on this planet were spent locked away in training and study, all

- Я не знаю, - голос Аджани - рваний шепіт. - Я... мені шкода.

Енітан дивиться на неї, і жар підступає до очей, поки погляд не спалахує багрянцем.

- Як давно це триває?

Запитання ніби повертає Аджану до тями. Вона довго видихає зі свистом, відводить пальці Енітан від своїх щік і проводить рукою по обличчю.

- Це почалося через місяць після того, як Адегконра капітулював. Вони чудово впоралися з придушенням новин, але багато наших людей уже зникли - значно більше, ніж зазвичай.

- Я думала, це просто вартові посилили контроль після капітуляції. Пекучий біль пронизує її груди, витісняючи частину шоку.

- То ти просто сиділа тут, місяцями попивала імпортне вино, - гримає вона, - поки твоїх власних людей викрадав твій Бог?

- Не будь такою жорстокою, - Аджана люто дивиться на Енітан. - У мене не було вибору. І досі немає. Мені було чітко наказано не діяти й навіть не говорити про це.

Завжди є вибір, думає Енітан. Якби Аджана спробувала їх захистити, її б з ганьбою відправили б назад у внутрішні регіони Ваалбари - але принаймні вона зберегла б життя й титул.

Замість того щоб озвучити цю думку, Енітан бере її за плечі.

- Ти повинна допомогти мені повернути Сяна.

Прокляття... Скільки разів вона сварила його за куріння дуроп'яну й безглузде тинання по Іджебу з його дивакуватими друзями - лише для того, щоб його викрали з безпеки, з власного дому. Імперці зробили б це із Сяном навіть якби він дослухався до всіх її постійних докорів. Навіть якби був ідеальним корікезійським підданним. Вона мала б бути розумнішою. Побожність й належна поведінка не врятують нікого з них. Ніколи не рятували.

Аджана піднімає руки й обхоплює зап'ястя Енітан.

- У мене небагато впливу за межами Коріко.

Енітан стискає її руки майже до болю.

to fortify the knowledge uploaded into my growing brain when I was in the vat.” Her mouth twisted. “Even my sentinels and caretakers avoided me as much as possible. Three degrees of relation from a past Emperor means nothing when the rest of me is savage.” Ajana presses Enitan's hands into her own. “Without you I would be alone in this world. Just as you cannot lose Xiang, I cannot lose you. So yes, Enitan Ijebu, I will help you or die in my attempt.” Enitan bows her head, letting out a small breath. “Thank you.” “None of this will be easy.” Ajana stands. “There will be a cost, whether it's some further burden heaped upon Koriko as punishment or another's life traded for Xiang's. The thought hadn't occurred to Enitan. But she forces herself to nod. Guilt is a luxury, and she would burn down Koriko herself if it meant Xiang was safe. “Thank you,” she says again. “I know.” Ajana smiles weakly. “Let it never be said that I disappointed the woman I was going to marry.” As if Ajana's mother, an Imperial duchess, would approve such a match. “Impossible,” Enitan says, though not unkindly. “We've had fun, haven't we?” Ajana's eyes are bright with mischief for half a second before her expression tightens again. “We have.” Enitan breaks into an involuntary smile as she remembers the last summer they spent together. She remembers kissing Ajana under the trees in the monolith's courtyard, and the nights snuggled up by the fire with tea and a badly acted drama. And she will do her best to forget it all. She has a sibling to save, and in her mind Ajana is partly at fault. Any rekindling of what they had will have to wait. “So, how do we get Xiang back?” “No.” Ajana shakes her head. “There's no we in this. I will get Xiang back. Go home.” “They're my sibling.” Enitan shoots to her feet. “I'm going to help.” “We're not dealing with disgruntled Korikese,” Ajana snaps. “We're dealing with my God-Emperor. And if not him, then someone nearly as powerful.” She reaches over and touches a hand to Enitan's shaved scalp. “If they find out I'm doing this for you...” Then they'll know her loyalty is compromised. The sentinels ignore their relationship because they're

- Ти повинна допомогти мені.

- Звісно, допоможу, - каже Аджана, і в її очах спалахує рішучість, перш ніж вони знову майже заплющуються. - Ти ж знаєш, що ти моя єдина подруга.

Вона робить глибокий вдих.

- Коли мене витягли з інкубаційної капсули, мені було вісімнадцять років - і фізично, і ментально.

Енітан стривожено підводить на неї погляд. Раніше Аджана ніколи не розповідала про своє минуле.

- Мене висушили, одягнули й одразу відправили на планету Коріко. У мене ніколи не було шансу створити тривалі взаємини. Перші сім років на цій планеті я провела прикутою до навчання й тренувань – усе, щоб закріпити знання, завантажені в мій мозок, поки я була в капсулі.

Вона кривить губи.

- Навіть мої вартові й наглядачі уникали мене, як могли. Три ступені спорідненості з колишнім Імператором нічого не варті, коли все інше в мені вважають дикунським.

Аджана стискає руки Енітан у своїх.

- Без тебе я була б самотня в цьому світі. Так само як ти не можеш втратити Сяна, я не можу втратити тебе. Тож так, Енітан Іджебу, я допоможу тобі, або загину, намагаючись це зробити.

Енітан схиляє голову й тихо видихає.

- Дякую.

- Усе це буде непросто, - Аджана підводиться. — Буде ціна. Чи то ще один тягар, покладений на Коріко як покарання, чиєсь життя, обміняне на життя Сяна.

Енітан навіть не думала про таке. Але змушує себе кивнути. Почуття провини - це розкіш, а вона спалила б Коріко власноруч, якби це гарантувало безпеку Сяну.

- Дякую, - повторює вона. - Я розумію.

Аджана ледь посміхається.

certain it's just a dalliance. If anyone suspected the contrary, Ajana would be replaced, and Enitan might very well be killed. She opens her mouth to protest anyway but shuts it when Ajana's eyes harden. There are times when Enitan forgets just who this woman is. This is not one of them. "Go home," says the governor, her words painfully soft. "Or I'll make you." They stare at each other until Enitan turns on her heel with a curse and marches to the doors. She looks back, for the briefest of moments, and Ajana's eyes fall quickly from Enitan's face to her discarded wineglass. "I'll contact you when Xiang is on their way back," says the governor, her gaze still averted. "Discreetly." "I can't lose you too," Enitan says, the words ying from her mouth unbidden. She chastises herself, ushing. She is not some lovestruck teenager. Not anymore. "I... please just be careful." "I always am," says Ajana. The words are firm, but her face betrays a note of fear. There are as many ways to say what she wants to as there are stars in the galaxy, but right now... this is not the time. Without another word, Enitan leaves.

- Нехай ніхто не скаже, що я розчарувала жінку, з якою збиралася одружитися.

Наче мати Аджани, імперська герцогиня, коли-небудь схвалила б такий союз.

- Неможливо, - каже Енітан, хоча й без злості.

- Але ж нам було добре разом, правда? - в очах Аджани на мить спалахує пустота, перш ніж її обличчя знову напружується.

- Було, - Енітан мимоволі всміхається, згадуючи минуле літо, проведене разом. Вона пам'ятає, як цілувала Аджану під деревами у дворі моноліту, і ночі, коли вони, пригорнувшись одна до одної, сиділи біля вогнища з чашкою чаю і дивилися погано зняту драму. І вона зробить усе, щоб забути це.

У неї є брат, якого треба врятувати. І в її думках Аджана частково винна в тому, що сталося. Якщо між ними колись щось і відродиться - це доведеться відкласти.

- То як ми повернемо Сяна?

- Ні. - Аджана хитає головою. - Тут немає «ми». Я поверну Сяна. Іди додому.

- Він - моя рідна людина. - Енітан різко підводиться. - Я допомагатиму.

- Ми маємо справу не з незадоволеними корікезцями, - різко каже Аджана. - Ми маємо справу з моїм Божественним Імператором. А якщо не з ним, то з кимось майже настільки ж могутнім.

Вона простягає руку й торкається виголою голови Енітан.

- Якщо вони дізнаються, що я роблю це заради тебе...

Тоді вони зрозуміють, що її вірність під сумнівом. Вартові ігнорують їхні стосунки, бо впевнені, що це лише швидкоплинний роман. Якби хтось запідозрив інше, Аджану замінили б, а Енітан цілком могли б убити. Вона вже відкриває рот, щоб заперечити, але замовкає, коли погляд Аджани стає суворим.

Бувають миті, коли Енітан забуває, ким насправді є ця жінка. Це не одна з них.

- Іди додому, - каже правителька, і її слова звучать м'яко. - Інакше я змушу тебе.

Вони дивляться одна на одну, поки Енітан не розвертається, і не прямує, лаючись, до дверей. На мить вона озирається – і бачить, як погляд Аджани швидко зісковзує з обличчя Енітан на покинутий келих вина.

- Я зв'яжуся з тобою, коли Сян буде на шляху додому, - каже правителька, досі відводячи очі. - Обережно.

- Я не можу втратити й тебе теж, - слова вириваються з уст Енітан мимоволі. Вона одразу докоряє собі, відчуваючи, як красніє. Вона ж не якийсь закоханий підліток. Уже ні. - Я... будь ласка, просто будь обережна.

- Я завжди обережна, - каже Аджана. Слова звучать упевнено, але її обличчя видає нотку страху.

Є стільки способів сказати те, що вона хоче, скільки зірок у галактиці. Але зараз... не час.

Не промовивши більше жодного слова, Енітан іде.

Розділ 3

Енітан прокидається, коли небо поступово світлішає, дозволяючи світлу Джілесси розпростерти свої багряні пазурі над обрієм, впиваючись золотими кігтями в небосхил. Вона лежить на спині, склавши руки на животі, й дивиться вгору через вікно над головою, яке забула закрити минулої ночі. Вона позіхає. Це буде прекрасний день.

Вона перевертається на своєму спальнику, щоб розбудити Сяна, і натомість хапає лише порожнечу.

Події попереднього дня накочуються, мов припливна хвиля, і від їхньої сили вона ледь не скрикує. Її долоня зависає над невеликою червоною плямою, останнім слідом крові, який їй так і не вдалося відтерти з підлоги. Енітан залишається в цій позі довгий час, аж поки витягнута рука не починає палати від напруження. Вона

Chapter 3

Enitan awakens as the skydome gradually brightens, allowing Jilessa's light to splay its crimson fingers over the horizon, digging its golden nails into the armament. She lies on her back with her hands folded over her stomach, looking up through the overhead window she forgot to cover last night. She yawns. It will be a beautiful day. She rolls over on her sleeping mat to shake Xiang awake and finds herself grasping at thin air. The previous day comes crashing back like a tidal wave, and she nearly cries out from the force of it. Her palm hovers just over a small red smear, the last bit of blood she couldn't scrub out of the door. Enitan stays in this position for a long time, until her outstretched arm begins to burn with exertion. She lets out a tremulous breath, sits up, and forces herself to her feet. As determined by the habitat's preset weather program, it's harvesting season, and she has work to do later at the church. Lying around fretting isn't going to help anyone. Ajana

has never broken a promise, and she swore to get Xiang back. That's enough for Enitan. It has to be. She steps into a pair of loose-tying trousers, shrugs on a tunic, and slips her feet into well-worn sandals. Forcing herself to get dressed is excruciating; the urge to fall back onto her sleeping mat nearly overwhelms her. Her stomach rumbles for what must be the fifth time. She hasn't eaten in... she doesn't remember the last time she ate, actually.

She drags her feet over to the food conserver and forces herself to have some breakfast, a soft disk of bread smeared with cold nut paste. She chews methodically, tasting nothing and trying not to think about how Xiang always takes far more paste than necessary. Then she snatches up her satchel and woven basket from their place by the door and heads out. She knocks her st against the doorframe for good luck and begins the day. Her work as a tea specialist isn't the job that pays the Imperial taxes. It's more of a hobby than anything else, something she can call her own. Something untouched by Vaalbara. Enitan climbs down rickety ladders and winding stairs until she reaches the main plaza. At this hour, the concourse is empty, save for a handful of enterprising merchants setting up brightly colored tents in anticipation of the morning market. She reaches the line of tubelifts at the far end of the plaza, a row of slender glass cylinders that bisect the massive metal rings of the community. She hops into the nearest and presses her hand to the cool wall. A holographic circle spreads out from under her palm. "Destination: agricultural level," Enitan says. She has her own small tea crop; she doesn't trust just anyone to grow their leaves correctly. A recorded bell dings, and the tubelift lowers her through each of the ten successive structural rings. Most layers of the community are a kilometer across, linked by verb-weaver silk and plant ber ropes. A sturdy frame of living timber keeps the whole structure standing far above the wetlands. The lift comes to a gentle stop. The lowest ring of the community is also its widest, stretching far beyond the others, allowing for both moisture and ample light. She makes her

випускає тремтячий подих, сідає й змушує себе підвестися на ноги.

Згідно з встановленою програмою погоди в селищі, зараз сезон жнив, і пізніше їй доведеться працювати в церкві. Просто лежати й тривожитися нікому не допоможе. Аджана ніколи не порушувала обіцянок і присягнула повернути Сяна. Для Енітан цього достатньо. Так і має бути.

Вона вдягає широкі штани, накидає туніку й взуває стоптани сандалі. Змушувати себе вдягатися - справжня мука; бажання знову впасти на спальник майже перемагає її. У животі бурчить уже, мабуть, уп'яте. Вона не їла вже... вона навіть не пам'ятає, коли востаннє їла.

Вона човгає до харчового консерватора й змушує себе поснідати - м'яким шматочком хліба, змащеним холодною горіховою пастою. Вона ретельно жує, не відчуваючи смаку, і намагається не думати про те, що Сян завжди бере набагато більше пасти, ніж потрібно. Потім вона перекидає свою сумку через плече й бере плетений кошик з його місця біля дверей та виходить. Вона стукає кулаком об одвірок на щастя й починає день. Її робота фахівця з чаю - не та, що приносить гроші, яких достатньо на сплату Імперських податків. Радше хобі, ніж справжня справа, щось, що вона може назвати своїм. Щось, не торкнуте планетою Ваалбарою. Енітан спускається хиткими драбинами й звивистими сходами, доки не дістається головної площі. О цій порі перехід майже порожній - лише жменька підприємливих торговців розставляє яскраві намети в очікуванні ранкового ярмарку. Вона підходить до ряду ліфтів труб у дальньому кінці площі - тонких скляних циліндрів, що розтинають масивні металеві кільця громади. Вона застрибує в найближчий і притискає долоню до прохолодної стінки. З-під її руки розходиться голографічне коло.

- Пункт призначення: аграрний рівень, - каже Енітан. У неї є власна невелика чайна плантація; вона не довіряє будь-кому

way past vast orchards and sprawling elds dotted with shaggy wulubisons, until she nally reaches her own tiny plot. The gate swings open after it scans her fingerprints and confirms that she is not, in fact, a nefarious tea brigand. Warm light pours in from large circular windows in the fence, splashing over her small garden: six short rows, each with ve deep-green uhie bushes. Enita drops her satchel and gets to work, carefully picking pairs of leaves with the buds intact and snapping them o at the stem. She nds her rhythm as she makes her way down the first row, tossing the leaves over her shoulder and into the basket at her back. It's monotonous, tiresome work. Not exactly relaxing, but at least it takes her mind o things. Until the silence settles in, at least. On most days, Xiang would wake early and accompany her. They never helped with the harvest, instead curling up in a corner to read or listen to their dreadful music. Dwelling on Xiang's relative unhelpfulness does little to assuage the melancholy that hits her whenever her gaze drifts over to their spot just below the window. She's not merely frightened for Xiang; she misses her sibling deeply. Eventually, Enitan has plucked every tea leaf mature enough to be picked, so she grabs her satchel and heads home. She stops at the market on her way back and heads over to the meal stalls. But after glancing over the offerings, she continued on. She's too anxious to eat; her hunger has been replaced by a tangled ball of nerves, twisting and turning in her gut like a lionel out of water. She kicks open the door to her housepod, a gourd-shaped domicile identical to every other residence on her ring. Once in her tea room, she pulls the basket to her back. She spreads the fresh leaves over wide woven troughs to dry before shaking them to speed up their oxidation. Then she stretches, scrubs her face with a washcloth, and changes into her frock. It's such a dark blue it looks nearly black—but only nearly, as the Imperator alone is permitted to wear the darkest of colors. She pulls on a set of matching gloves and rushes o to the missionary church. Enitan is about as religious as a rock, but her voice is housed in the church complex,

вирощувати листя. Лунає записаний дзвінок, і ліфт - труба опускає її крізь кожне з десяти послідовних структурних кілець.

Більшість рівнів громади сягають кілометра в діаметрі й з'єднані шовковими нитками та мотузками з рослинного волокна. Міцний каркас із живої деревини утримує всю конструкцію високо над болотяними угіддями. Ліфт м'яко зупиняється.

Найнижче кільце громади водночас є й найширшим - воно простягається значно далі за межі інших, пропускаючи вдосталь вологи й світла. Вона проходить повз безкраї сади й розлогі поля, де подекуди трапляються кудлаті вулубізони, аж поки нарешті дістається своєї крихітної ділянки. Брама відчиняється після сканування її відбитків пальців і підтвердження, що вона, бува, не якийсь підступний чайний розбійник.

Тепле світло проникає крізь великі круглі вікна в огорожі, заливаючи її маленький сад: шість коротких рядів, у кожному - по п'ять насичено-зелених кущів угіє. Енітан скидає сумку й береться до роботи, обережно зриваючи пари листків разом із бруньками й відламуючи їх біля стебла. Вона швидко знаходить свій ритм, просуваючись уздовж першого ряду й кидаючи листя через плече до кошика за спиною. Робота монотонна, виснажлива. Не те щоб заспокійлива, але принаймні відволікає її від думок. Аж доти, доки не осідає тиша.

Зазвичай Сян прокидався рано й ішов із нею. У зборі врожаю він ніколи не допомагав - натомість згортався калачиком у кутку, читаючи або слухаючи свою жахливу музику. Роздуми про відносну безкорисність Сяна аж ніяк не полегшують тугу, що накочує щоразу, коли її погляд мимоволі ковзає до їхнього місця під вікном. Вона не лише боїться за Сяна - вона глибоко сумує за своїм братом.

Зірвавши все листя, достатньо достигле для збору, Енітан хапає сумку й рушає додому. Дорогою вона зупиняється на ринку й підходить до кіосків із їжею. Та, пробігши очима по асортименту,

and she's technically paid by the abbot. Her real job is that of a glorified scribe. It is more than a mere anomaly that she has this position. After all, Orin, the language and script of the true Valabaran citizenry, was a divine gift from the First God-Emperor. But very few people in the Empire—the actual Empire, not including Koriko, a nearly nominal province on a distant, tidally locked moon—are willing to debase themselves enough to learn how to read Akyesi. Thus, after the annexation, the provisional governor stationed before Ajana was forced to hire a native translator and teach them Orin. There are two framed degrees hanging in Enitan's living room. Her primary focus at Edoga was Homeworld languages. She graduated with top honors but resigned herself to unemployment after graduation. A setting punishment for the impracticality of her chosen studies—in the eyes of Koriko's imperial masters. The Vaalbarans are great patrons of the humanities, but only so long as the scholarship flows from respectable sources. There is no such thing as a barbarian scholar. The scribe position was both a gift and a curse from the Ancestors. Winning the job was easy enough (she was one of two people in the running), though keeping it has been anything but. Half the monks in Vaalbara vehemently protested her hiring, declaring that it would be sacrilege of the highest order to bestow the gift of their holy script upon a filthy savage. Enitan is about halfway to the church when a gloved hand grabs her wrist and tugs her around. She wrenches her hand free with a snarl.

Йде далі. Їй надто тривожно, щоб їсти; голод поступився місцем заплутаному клубку нервів, що скручується й перевертається в животі, мов лев, який виліз із води.

Вона ногою відчиняє двері свого будинку-капсули – оселі у формі гарбуза, ідентичної до всіх інших помешкань на її кільці. Опинившись у чайній кімнаті, вона стягує кошик зі спини. Розкладає свіжі листки на широких плетених лотках для сушіння, а потім струшує їх, пришвидшуючи окиснення. Після цього потягується, витирає обличчя вологим рушником і перевдягається у свою сукню. Вона такого темно-синього кольору, що здається майже чорною, але лише майже, адже найтемніші кольори дозволено носити лише Імператорові.

Вона натягає пару рукавичок, які пасують до її наряду і поспішає до місіонерської церкви.

Енітан релігійна приблизно настільки ж, як камінь, але її голос, а точніше, її служба - приписаний до церковного комплексу, і формально їй платить абат. Насправді ж її робота – це роль прославленого писаря.

Те, що вона обіймає цю посаду, - не просто випадковість. Адже оринська, мова й писемність справжніх громадян планети Ваалбари, були божественним даром Першого Бога-Імператора.

Але дуже мало людей в Імперії – справжній Імперії, не враховуючи Коріко, майже номінальної провінції на далекому при'язаному до приливів супутнику, - готові настільки принизитися, щоб вивчити читання ак'есі. Тож після анексії тимчасовий губернатор, призначений до приходу Аджани, був змушений найняти місцевого перекладача й навчити їх оринській мові.

У вітальні Енітан висять дві рамки з дипломами. В Університеті Едоги її основною спеціалізацією були мови Метрополії (її рідної планети). Вона закінчила університет з відзнакою, але після випуску прирекла себе на безробіття. Своєрідне покарання за

“What a surprise, Stijena,” she says, in Orin. “I suppose your transfer to the capital was denied? Again?” Stijena’s pale eyes, the color of weak green tea, track her every movement. Probably to pick out some mortal aw if he can, so he can run o to his superiors and complain yet again. Of all the monks, none protested her appointment as bitterly as he. “You are truly a desecration walking, Enitan.” “Out of practice?” She smiles thinly. “That’s your least clever jab by far.” She knows she ought to be more careful around Stijena. He’s a monk and a Vaalbaran citizen. If he called for a sentinel to arrest or beat her, they’d probably do it, no questions asked. Especially if they didn’t recognize her. But he’s never seriously threatened her before, and she figures that a truly powerful man wouldn’t spend his time harassing what he considers to be the dirt under his feet. Part of her wonders if he takes some sort of sick pleasure in being verbally thrashed by a savage. But really, her patience is worn too thin for her to be polite. “But it’s the truest insult I’ve ever bestowed upon you,” he retorts, stomping after her when she turns away and resumes her trek. “Have you no respect for God? For my mission? Give up your heresy and nd something within your abilities.” Enitan stops, turns, and looks back at Stijena. His pale, blotchy face is screwed up into an expression so sour her own lips nearly pucker. He spent months

непрактичність обраної спеціальності - на думку імперських володарів Коріко. Ваалбаранці - великі покровителі гуманітарних наук, але лише доти, доки дослідження походять із «поважних» джерел. Варварський учений - це нонсенс. Посада писаря стала для неї водночас даром і прокляттям Предків. Отримати її було не важко (вона була однією з двох кандидатів), але втриматися на ній - зовсім інша річ. Половина чернеців Ваалбари люто протестувала проти її призначення, заявляючи, що це найвищий ступінь богохульства - дарувати їхнє священне письмо брудній варварці. Енітан уже майже доходить до церкви, коли рука в рукавичці хапає її за зап’ясток і смикає назад. Вона вириває руку зі злісним гарчанням.

- Який сюрприз, Стіджене, - каже вона оринською. - Гадаю, твоє переведення до столиці знову не схвалили? Знову?

Бліді очі Стіджена, кольору розбавленого зеленого чаю, стежать за кожним її рухом. Мабуть, вишукує якусь смертну помилку, щоб побігти до своїх керівників і знову поскаржитися. З-поміж усіх ченців ніхто не протестував проти її призначення так люто, як він.

- Ти - справжня ходяча наруга, Енітан.

- Втратив форму? - вона всміхається. - Це, безперечно, найменш дотепна образа з усіх, які ти мені адресував.

Вона знає, що зі Стідженом варто бути обережнішою. Він монах і громадянин Ваалбарана. Якби він покликав вартового наказати її заарештувати чи побити, ті, ймовірно, виконали б наказ без жодних запитань. Особливо якщо не впізнали б її. Але він ніколи по-справжньому їй не погрожував, і вона вважає, що справді впливовий чоловік не витрачав би часу на цькування тієї, кого вважає брудом під ногами. Частина її навіть замислюється, чи не отримує він якогось хворобливого задоволення від того, що його словесно гнобить «дикунка». Та насправді її терпіння вже надто вичерпано, щоб залишатися чемною.

clawing at the abbot's door like a starving mossier, trying to get her to stipulate that Enitan could only be permitted to read her own people's petitions and letters and complaints aloud. He outright demanded that a true citizen be stationed to transcribe words into Orin. But as it turned out, no true citizen actually understood Akyesi enough to do so. Even the sentinels, who interact with Korikese people on a daily basis, only know enough of the language to tell when someone's saying something treasonous, or to order around the populace. And the monks certainly aren't intent, either, Stijena included; they don't have to be. They came to Koriko to purify the land through prayer and meditation, not to converse with the barbarians. "What mission?" she snaps. "I have yet to see you do anything besides harass me and your fellow monks." She watches Stijena try not to sputter. "One day," he says darkly, "the governor won't be around to protect you. You'll be ousted, and then I'll make you regret every word you've ever spoken to me."

- Але це найправдивіша образа, яку я коли-небудь тобі висловлював, - відказує він, йдучи слідом, коли вона відвертається й продовжує свій шлях.

- Невже ти не маєш поваги до Бога? До моєї місії? Зречися своєї ересі та знайди справу, що відповідає твоїм здібностям.

Енітан зупиняється, обертається й дивиться на Стіджена. Його бліде, плямисте обличчя спотворене такою кислою гримасою, що її власні губи ледь не зводить. Він місяцями дряпався в двері абата, мов голодний мосікат (дика кішка), намагаючись домогтися, щоб Енітан дозволили лише зачитувати вголос петиції, листи й скарги її народу. Він навіть вимагав, щоб справжній громадянин був призначений записувати слова оринською. Але, як з'ясувалося, жоден «справжній громадянин» не володів акіссі достатньо добре, щоб це робити.

Навіть вартові, які щодня взаємодіють із корікезцями, знають мову лише настільки, щоб розпізнати державну зраду або віддавати накази населенню. А монахи й не прагнуть її вивчати – і Стіджен також; їм це й не потрібно. Вони прийшли до Коріко, щоб очищати землю молитвою та медитацією, а не розмовляти з варварами.

- Яка ще місія? - різко кидає вона. - Я ще жодного разу не бачила, щоб ти робив щось, окрім як дошкуляв мені та своїм побратимам. Вона спостерігає, як Стіджен намагається не втратити самоконтроль.

- Одного дня, - похмуро каже він, - губернатора не буде поруч, щоб тебе захищати. Тебе усунуть, і тоді я змушу тебе пошкодувати про кожне слово, яке ти коли-небудь мені сказала.

Chapter 2. Rendering sci-fi neologisms in the Ukrainian translation of *The Splinter in the Sky* by Kemi Ashing-Giwa

2.1 Genre characteristics and author's style of the novel *The Splinter in the Sky* by Ashing-Giwa

The translation project is based on the novel *The Splinter in the Sky* by Kemi Ashing-Giwa, an American writer who specializes in speculative fiction. As the author's debut full-length work, *The Splinter in the Sky* was published in 2023 by Saga Press. As soon as the book was published, critics and readers of modern science fiction praised its combination of complex world-building and political themes.

Kemi Ashing-Giwa studied integrative biology and astrophysics at Harvard University, and her academic background has influenced her approach to speculative fiction. Themes of power, identity, and cultural interaction in fictional societies are often explored in her writing, combining elements of science fiction with sociopolitical analysis.

The novel takes place in a distant future where humanity inhabits multiple planetary systems organized into a vast imperial structure. The story centers on Enitan Ijebu, a tea specialist and translator living on the moon Koriko, a peripheral province of the powerful Vaalbaran Empire. Enitan occupies a unique position in the colonial system because she possesses knowledge of both the local language Akyesi and the imperial script Orin. Due to this linguistic competence she works as a scribe translating petitions and official documents between the colonized population and imperial authorities. The narrative begins when Enitan's sibling, Xiang becomes involved in a political conspiracy connected to the imperial elite. In order to save her sibling, the protagonist is forced to navigate a complex network of political alliances, diplomatic negotiations, and ideological conflicts within the empire.

As the plot develops, the novel reveals tensions between the colonized population and imperial rulers, demonstrating how political structures influence everyday life in colonial societies (Zutter, 2023).

Ashing-Giwa's *The Splinter in the Sky* belongs to the **science fiction genre**, which combines imaginative storytelling with critical reflection on contemporary and future societal issues. Literary and scientific fiction has long been a subject of scholarly analysis, raising questions not only of historical and literary nature, such as the origins of the genre, mechanisms of its functioning, development across different periods of national literatures, and typology of thematic and formal features, but also of theoretical and methodological significance (Олійник, 2007, p. 79).

A defining feature of science fiction, as exemplified in *A Splinter in the Sky*, is its engagement with the fantastic, the unusual, and the impossible, and its complex relationship with reality. According to Todorov (2006), the "fantastic" in literature exists only as long as uncertainty persists between imagination and reality, truth and illusion. The moment a reader or a character interprets extraordinary events in a definite way, the effect of the fantastic ceases. This ambiguity is a hallmark of science fiction, allowing authors to explore extraordinary phenomena such as supernatural, magical, or speculative elements — while maintaining narrative tension and prompting critical reflection (Тодоров, 2006, p. 25).

Science fiction (Sci-Fi) explores many different critical issues faced by society: technological progress, information wars, and humanity's desire for immortality, power, wealth, and dominion over the universe. It is precisely these desires that give rise to humanity's tragedy (Биндас, 2021, p. 80-81).

Science fiction is a diverse genre that includes several subgenres, each with distinct themes and narrative strategies. **Space opera** focuses on epic adventures in outer space, featuring interstellar travel, galactic conflicts, and large-scale world-building. **Cyberpunk** explores near-future dystopias dominated by advanced technology, corporate power, and social decay.

Steampunk combines historical settings, often Victorian, with retro-futuristic technology, creating imaginative alternate worlds. Other subgenres include **Climate Fiction** (Cli-Fi), which examines ecological crises, and **Biopunk**, which focuses on genetic engineering and its ethical implications. These subgenres show that science fiction is flexible and evolving, capable of exploring both futuristic technologies and profound social, ethical, and human issues (Sinha, 2024).

In *The Splinter in the Sky*, the narrative addresses pressing societal concerns, including technological progress, information warfare, and humanity's aspirations for immortality, power, wealth, and dominion over the universe. These desires often form the basis of human tragedy, highlighting both the potential and the dangers inherent in human ambition. As Weiner et al. (2018) note, science fiction is "a crucial and popular mode, even the mainstream mode, of thinking about life in a modern technoscientific world" (Weiner et al., 2018, p. 7). Ashing-Giwa's work demonstrates how speculative storytelling can interrogate not only futuristic technological and social scenarios but also the human condition, illustrating the genre's ability to blend imaginative invention with philosophical and ethical inquiry.

Overall, *The Splinter in the Sky* exemplifies science fiction's dual nature: it presents extraordinary, imaginative elements while provoking reflection on contemporary and universal human concerns, embodying both the speculative and the critical potential of the genre.

Within the expansive framework of science fiction, the novel integrates multiple critical subgenres, each contributing to its thematic and narrative complexity. Among these, **the space opera** emerges as particularly notable. Characterized by vast interplanetary settings, advanced technological landscapes, and conflicts between formidable political entities, this subgenre frequently intertwines high-stakes adventure with intricate political machinations. Literary scholars note that contemporary space opera increasingly emphasizes social and political themes rather than purely military conflicts (Roberts, 2006).

Equally significant within the novel's structure is the presence of **political science fiction**, a subgenre dedicated to the examination of political frameworks and the operation of power dynamics in speculative societies. This narrative approach delves into the intricate workings of imagined political institutions, providing a lens through which broader societal mechanisms may be critically interrogated. As noted by science fiction scholar Adam Roberts, many modern science fiction works use futuristic settings to investigate ideological conflicts and political systems (Roberts, 2006).

Ashing-Giwa employs carefully crafted vocabulary to convey both world-building and thematic messages. These words are more than mere labels; they serve as the foundation of the planet's reality, shaping its identity at every level.

As stated by Vilkhovchenko, when creating fantastical worlds, the author introduces **imaginary realia** – elements of the fantastical world – which he or she names. Thus, the characteristics of the linguistic landscape of the fantastical world are determined by the interaction between **specialized** and **quasi-specialized vocabulary**. Quasi-special lexical units (**the author's neologisms**) are able to create an atmosphere of fantastical exoticism in a science fiction text. The use of such vocabulary is usually associated with the realia of fantastical worlds, namely with descriptions of life on other planets and fantastical inventions in the fields of technology and science that exist in the future (Вільховченко & Колесник, 2019, p. 45).

This exotic coloring is most pronounced in specific lexical items that correspond to the thematic groups of exoticisms found in the language. These include author-coined astronomical terms, toponyms, oronyms, and hydronyms that seem familiar to "future" civilizations, names of professions, institutions, and organizations, names of flora and fauna, and units of dimension (Вільховченко & Шайнер, 2019, p.75).

In *The Splinter in the Sky*, the use of quasi-special lexical units serves a dual purpose, acting as anchors for the fantastical setting while also driving world-building and narrative immersion. The author skillfully incorporates invented terminology to craft a detailed

socio-political and cultural system, with terms denoting **institutions** (*the Imperial University of Opuroth, Ominira, Edoga*), **species** (*slyythfang, wulubison*), **technologies** (*birthing*

vat,communicator), and **spatial entities** (*housepod, skydome*) that mirror the hierarchical and colonial structures of the fictional universe. Though unfamiliar, these terms are seamlessly woven into the story, allowing readers to derive their meanings through context. This approach ensures comprehension without sacrificing the sense of estrangement characteristic of the genre.

The primary role of the words coined by Ashing-Giwa is to draw readers into the story's universe, crafting it piece by piece. Names like *Vaalbara* and *Ominira*'s planet act as toponyms – place names that ground the narrative with a sense of geography and history, making the setting feel tangible.

Meanwhile, neologisms such as *skeyroot*, *alableaf* and *wulubison* describe unique **flora and fauna**, signaling that this ecosystem operates according to its own distinctive rules. Multilayered compounds like *skydomes* invoke striking visual imagery, merging the familiar ("dome") with the fantastical ("sky") to illustrate the landscape vividly. By contrast, phrases like *bioluminescent flora* use existing scientific language to bridge the gap between the real and the alien, enhancing comprehensibility while adding depth. Unlike newly coined names, these descriptive terms bring clarity to this otherworldly environment, anchoring it in relatable concepts.

These invented terms also play a vital role in illustrating power dynamics and identity within the narrative. Language becomes a key marker that distinguishes different social groups and planetary cultures, reflecting broader themes of division and hierarchy. By balancing familiar linguistic elements with newly coined vocabulary, the novel achieves an equilibrium between accessibility and alienation — an essential trait of science fiction. As a result, this specialized vocabulary not only names the components of the fictional world but also adds stylistic depth, enriching the story with layers of meaning and reinforcing its thematic depth.

In summary, the system of fantastical lexical units in *The Splinter in the Sky* highlights how language functions as a critical tool for crafting an immersive and ideologically nuanced fictional universe. This underscores the indispensable role of quasi-special vocabulary in shaping both the linguistic texture and aesthetic resonance of science fiction storytelling.

2.2 Types of sci-fi neologisms in translation studies

Science fiction is a literary genre that constantly expands the boundaries of language through the creation of new lexical units. Since science fiction narratives are built around imagined technologies, alien civilizations, futuristic political systems, and speculative cultural practices, authors frequently rely on neologisms to construct fictional worlds and distance readers from everyday reality. Science fiction explores technological advancements and societal progress, contemplating their impact on human existence while reshaping the concept of humanity itself. This literary genre emphasizes **fictional novums**, bridging the gap between reality and the feasibility of turning the authors' ideas into reality (Aloisio, 2019, p. 2), so sci-fi stories cannot be expressed in everyday vocabulary. According to Csicsery-Ronay's *Seven beauties of science fiction* (2008, **fictive neology**, the most perceptible by the audience, tops the list. **Sci-fi neologism** is more than just superficial decoration in science fiction; it serves as a defining creative tool of the genre, reflecting its essence while functioning as a distinctive stylistic hallmark. (Westfahl, 1992).

Sci-fi neologisms may be viewed as “genre-defining linguistic elements” that distinguish science fiction from other literary genres and contribute to the formation of a unique fictional environment (Korpi, 2017, p. 88). The emergence of neologisms is closely connected with the creative potential of language itself. As Adger (2019) notes, language both reflects human thought and enables the expression of new concepts and experiences (Adger, 2019, p.11). In science fiction, linguistic creativity is essential because the genre portrays what does not yet exist. Ordinary vocabulary cannot fully describe futuristic technology, alien life, or unfamiliar political systems. Thus, sci-fi depends on lexical innovation as a core narrative device.

Referring to Rey's (1995, p. 68) categorization of neologisms, sci-fi neologisms can be mainly allocated to new coinages, formal neologisms, and semantic neologisms. New coinages refer to completely made-up words (e.g. *Kilgore Trout*). Formal neologisms, which are coined through existing vocabularies, consist of abbreviations and derivatives (e.g. *Xenomorph*). Semantic neologisms comprise blendings and compounds: blendings comprise parts of two words (e.g. *lightsaber*).

Sci-fi neologisms can emerge not only with unique linguistic structures but also as existing words repurposed with new meanings in a different context. Additionally, certain proper nouns might lose their original associations and adopt entirely new denotative meanings: for example, *Isidris* – personal name – a fictional planet or alien entity (Jiang, 2012).

The translation of neologisms does not necessarily require strict adherence to formal equivalence, as the same meaning can be expressed in various ways. Translators can interpret words flexibly, aligning more or less with the author's intent. They can adapt based on their linguistic expertise, create alternative expressions that capture similar meanings, and consider target language conventions and audience knowledge (Shi, 2009). A translator must go beyond grasping the literal meaning of words, applying logical reasoning grounded in their knowledge framework. (Chen, 2008).

Translating neologisms often draws upon the consensus among many theorists who align with Newmark's view that "in a literary text, it is [the translator's] duty to recreate any neologism he meets on the basis of the SL neologism" (Newmark, 1988). For fantasy novels, Kolev (2016) states that the translator must be very careful, since "[if he] neglects to translate the full meaning potential of the word, readers may fail to experience the entire range of meanings, or at least some of the meanings, that were intended by the author of the source text" (Kolev, 2016, p. 67).

Regarding the specific methods employed in translating neologisms, various authors outline different approaches. For instance, Newmark identifies eleven distinct procedures. These are **transference, creation of a target language neologism, use of a target language derived word, naturalisation, recognised target language translation, functional term descriptive term, literal translation, translation procedure combinations, through-translation and internationalism** (Newmark, 1988, p. 150).

Bednarska (2015), on the other hand, lists three types of neologism translation: **borrowing, equivalency and creation of a new neologism** (Bednarska, 2015, p. 24). Borrowing involves "applying an original neologism to the target language without changes or with small phonetic changes" (Bednarska, 2015, p.24), equivalency means "finding an existing term in the vocabulary of the target language" (Bednarska, 2015, p. 24), while creation of a new neologism is "the most interesting from the linguistic point of view" (Bednarska, 2015, p. 24).

A key technique in translating neologisms proposed by Gottlieb (2005) is **partial borrowing**, where the translator renders only a portion of a term into the target language and keeps the rest in its original form: e.g. *Gethenian ice-ship* – льодовий корабель гетеніанців

Scholars like Kurki (2012), and Avagyan (2015) all highlight **borrowing** as a central technique in translating neologisms. Several scholars propose techniques focused on adapting the foreign term to the target Language. For example, Delabastita (2004) presents **phonological/graphological adaptation**, where the foreign term is adjusted to the target language's sound or writing system (2004, p.885). This technique can be observed in the adaptation of fictional names and terms such as *Akyesi*, *bioluminescent flora*, and *Vaalbaran*, which may be modified to fit the phonetic and orthographic conventions of the target language while preserving their science-fictional flavour.

Another approach is the **creation of new terms**, which entails inventing completely original words or expressions to introduce a neologism: *the Tyrant Lizard* - Громоящір. This is supported by scholars like Avagyan (2015) and Newmark (2003), who stress the importance of ensuring that the translation maintains the neologism's meaning and function. Additionally, compensation is a technique highlighted by Delabastita (2004), where the neologism's essence or style is conveyed through different linguistic devices in the translation, possibly in a different context or position.

According to the classification by L. Molina and A. Hurtado Albir (2002) the most relevant techniques for translating neologisms are **borrowing, naturalized borrowing, calque, established equivalent, modulation, description** (Molina & Albir, 2002, p.510). Molina and Albir's classification is one of the most popular classifications in translation studies. It has been tested on many different texts and language pairs. These techniques will be used in the translation analysis in paragraph 2.3 to assess how each sci-fi neologism from *The Splinter in the Sky* is rendered into Ukrainian.

2.3. Basic translation techniques applied in rendering sci-fi neologisms in the Ukrainian translation Ashing-Giwa's *The Splinter in the Sky*.

Kemi Ashing-Giwa's **science fiction** novel *The Splinter in the Sky* presents a richly constructed fictional universe, crafted through a variety of linguistic tools characteristic of speculative fiction. Set within the context of a technologically advanced interstellar civilization governed by an imperial political system, the narrative introduces readers to a world distinct from the familiar realms of realistic fiction. The text employs invented terminology and futuristic technology to evoke an expansive cosmic civilization. Translation must balance preserving this universe's authenticity with making it accessible and culturally resonant for Ukrainian readers.

The linguistic framework that shapes the fictional world in *The Splinter in the Sky* is multifaceted. It encompasses a wide range of lexical expressions that depict the objects, technologies, institutions, and societal structures of its interstellar setting. These elements play a crucial role in creating a believable and engaging futuristic world. For analytical purposes, these linguistic units can be categorized into several **semantic groups**:

1. **Names of technologies and infrastructure objects:** *tubelift* - ліфт-труба, *housepod* - будинок-капсула, *birthing vat* - інкубаційна капсула, *skydome* - скляний купол, *monolith* - моноліт, *bioplastic panels* - біопластикові панелі, *shockstaff* - електрошокова палиця.

2. **Names of alien flora:** *uhie base* - основа з угіє, *dried berraleaf* - сушене листя беррали, *skeyroot* - дуроп'ян, *bioluminescent flora* - біолюмінесцентна флора, *theehma vines* - лози теєми, *bioluminescent leaves* - біолюмісцентне листя.

3. **Names of fantastical creatures :** *slyythfang* - іклозавр, *wulubison* - вулубізон.

4. **Names of ruling hierarchies and official titles:** *Vaalbaran overlords* - Ваалбарські повелителі, *Korikese subjects* - Корікеські піддані, *the Supreme Abbot of Vaalbara* - Верховний абат Ваалбари, *High Consul of Ominira* - Верховний консул Омініри, *Ominirish Republic* - Омінірська Республіка.

5. **Names of cities :** *Jilessa* - місто Джилесса, *Ijebu* - громада Іджебу, *Opuroth* - Опурот.

6. **Names of planets :** *Vaalbara* - планета Ваалбара, *Ominira's planet* - планета Оніміра, *Gondwana* - планета Гондвана, *Koriko* - Коріко, *Edoga* - Едога.

7. **Names of languages :** *Akyesi* - акесійська мова, *Korikesian* - корікеська мова, *Orin* - оринська мова, *Vaalbaran* - ваалбарська мова.

8. **Names of Universities :** *Edoga* - університет Едога, *Ominira* - університет Оніміра, *the Imperial University of Opuroth* - Імперський університет Опурота.

9. **Names of Ritual Days and Festive Occasions:** *the Festival of Ten Thousand Stars* - Свято Десяти Тисяч Зірок; *Ojuuori* - День Оджуйорі.

Each of these groups presents distinct challenges in the rendering, as they require techniques that balance the preservation of the author's invented universe with the readability expectations of the Ukrainian audience.

Considering the diverse semantic groups of sci-fi neologisms present in *The Splinter in the Sky*, it is crucial to conduct a comprehensive analysis of their translation. This will help preserve the speculative essence of the novel and ensure that Ukrainian readers clearly grasp the ideological conflicts central to the narrative.

The words comprising the semantic group **Names of alien flora** (15%) serve not only as elements of the setting but also as tools for constructing the cultural and emotional landscape of Koriko. The inclusion of fictional plants like *berraleaf*, *skeyroot*, and *uhie* demonstrates how nature-related vocabulary enriches the novel's atmosphere and deepens the characters' ties to their homeland.

The neological units comprising this group are translated by means of **modulation**, **naturalized borrowing** and **calque**.

Modulation is “a translation technique that involves shifting the point of view, focus, or cognitive category of the source language message” (Molina & Albir 2002, p. 510).

“*They're probably just smoking skeyroot with those good-for-nothing friends and lost track of time*” (Ashing-Giwa, 2023, p.13). – “*Напевно, він просто курить дурон'ян із тими нікчемними друзями й втратив відлік часу.*”

The translation of the sci-fi neologism *skeyroot* as *дурон'ян* is a clear example of modulation according to Molina and Albir's classification. Specifically, it involves a shift in cognitive category – replacing an invented futuristic substance with an existing Ukrainian word for a real narcotic plant *дурон'ян* (*Datura stramonium*).

Naturalized borrowing serves to retain the original phonetic characteristics and the unique, exotic qualities of unfamiliar or foreign entities. The use of these techniques can be demonstrated by the following examples:

“*Warm light pours in from large circular windows in the fence, splashing over her small garden: six short rows, each with five deep-green uhie bushes*” (Ashing-Giwa, 2023, p.28). – “*Тепле світло проникає крізь великі круглі вікна в огорожі, заливаючи її маленький сад: шість коротких рядів, у кожному - по п'ять насичено-зелених кущів угіє.*”

The word *uhie* is translated by means of **naturalized borrowing**. *Uhie* is adopted into Ukrainian as *угіє* and is fully integrated into its phonetic system: vowel *e* is replaced by Ukrainian iotated vowel *є*.

“*My own black uhie base, of course, with a little dried berraleaf sprinkled in*” (Ashing-Giwa, 2023, p.11). – “*Моя власна чорна основа з угіє, звісно, з дрібною сушеного листя берралу.*”

The word *berraleaf* is translated by means of **naturalized borrowing** combined with **calque**. The leaf name *berral* is rendered as *берралу* by means of **naturalized borrowing**, taking the genitive case ending *-u* to function within Ukrainian grammar. The generic noun *leaf* is rendered through **calque** as *листя*, ensuring semantic transparency. Consequently, the phrase *сушеного листя берралу* (*dried leaf of berral*) retains the original invented name while clearly indicating that *берралу* denotes a distinct alien plant species.

Another example illustrating the use of **calque** in the translation concerns the description of a genetically engineered plant:

“*The genetically engineered plant serves three purposes: its frilly bioluminescent leaves serve as lamps...*” (Ashing-Giwa, 2023, p.14). – “*Ця генетично модифікована рослина виконує одразу три функції: її мереживні біолюмінесцентне листя слугує лампами...*” The lexical item *bioluminescent leaves* is translated by means of **calque**. According to Molina and Hurtado Albir (2002), calque is a translation technique that involves the literal translation of a foreign word or phrase, often by translating its individual components separately (Molina & Albir 2002, p. 510). In this case, the English compound *bioluminescent* consists of the prefix *bio* - (life) and the adjective *luminescent* (emitting light). *Bio* is rendered as *біо* and *luminescent* as *люмінесцентний*, combining them into the Ukrainian adjective *біолюмінесцентний*. The noun *leaves* is translated literally as

листя. Each component is transferred element-for-element, preserving the scientific precision of the original term. The calque preserves both the author's intended image of glowing foliage and the formal register of science fiction discourse.

Names of fantastical animals and creatures (5%) hold a key role in defining the ecological framework of Kemi Ashing-Giwa's *The Splinter in the Sky*. Set on the colonized planet of Koriko, the story introduces an alien ecosystem where the fauna exist beyond Earth's familiar biological classifications. The primary challenge in rendering these terms, therefore, is to convey these invented creature names in a way that retains their fantastical essence while remaining understandable to Ukrainian readers.

*“It looks much like a **slyythfang** swallowing its own tail”* (Ashing-Giwa, 2023, p.14) – *Це дуже нагадує **іклозавра**, що ковтає власний хвіст.*

In the sentence above **modulation** is used. Specifically, cognitive category was shifted from a fictional creature name to a Ukrainian compound word that evokes familiar associations. The sci-fi neologism *slyythfang* is rendered as *іклозавр*, which combines *ікло* (fang/tusk) + *завр* (saur/lizard). The form *-saur* most commonly originates from the ancient Greek word *sauros*, meaning “lizard” or “reptile”. *Іклозавр* effectively conveys the image of a fanged, reptilian creature, which fits the context of swallowing its own tail.

*“She makes her way past vast orchards and sprawling elds dotted with shaggy **wulubisons**, until she nally reaches her own tiny plot.”* (Ashing-Giwa, 2023, p.28) – *Вона проходить повз безкраї сади й розлогі поля, де подекуди трапляються кудлаті **вулубізоні**, аж поки нарешиді дістається своєї крихітної ділянки.*

The term *wulubisons* is translated by means of **naturalized borrowing**. The source term *wulubisons* is transferred directly into Ukrainian as *вулубізоні*, preserving its original phonetic structure while adapting the spelling to the Cyrillic alphabet. The borrowed term takes the plural ending *-и* (вулубізоні) to function within the Ukrainian grammar, as demonstrated in the sentence where the adjective *кудлаті* (shaggy) agrees with the plural noun.

Names of languages (10%) play a crucial role in conveying the sociocultural and ideological fabric of the fictional universe in *The Splinter in the Sky*. In the novel, language is both communication and a symbol of power and identity. The Vaalbaran Empire upholds its sacred Orin language as authority, while marginalizing the native Akyesi. Translating these names requires preserving their cultural meaning while keeping them accessible to Ukrainian readers. In the Ukrainian translation, this is achieved primarily through a combination of **naturalized borrowing** and **amplification**, preserving the original form of the language names while enhancing their meaning within the target linguistic and cultural context.

*“**Korikesian** has no word to describe parents.”* (Ashing-Giwa, 2023, p.13) – *“У **корікеській мові** немає слова на означення батьків.”*

The term *Korikesian* is adapted into the Ukrainian language through a combination of **naturalized borrowing** and **amplification**. Naturalized borrowing involves reshaping the original term to align with the phonological and morphological rules of the target language. In this case, the term “*Korikesian*” is transformed into the Ukrainian adjective *корікеська*. Here, the English suffix *-ian* is replaced with the Ukrainian adjectival suffix *-еськ-*, adhering to the common linguistic pattern for forming names of languages in Ukrainian, such as *англійська* (English) and *французька* (French). **Amplification** adds extra details to make the meaning clearer in translation. In this case, the word *мова* was added because *Korikesian* appears only as an adjective in the original. This helps readers understand that *корікеська мова* is a language

*“Thus, after the annexation, the provisional governor stationed before Ajana was forced to hire a native translator and teach them **Orin**.”* (Ashing-Giwa, 2023, p.29) – *“Тож після анексії тимчасовий губернатор, призначений до приходу Аджани, був змушений найняти місцевого перекладача й навчити їх **оринській мові**.”*

The name of the imperial language, *Orin*, is rendered in Ukrainian as *оринська мова* through **naturalized borrowing** with **amplification**. The source noun is transformed into the Ukrainian

adjective *оринська* by adding the adjectival suffix *-ська-*, following the standard pattern for forming language names in Ukrainian. The generic classifier *мова* is then added to clarify the referent. This technique signals to the Ukrainian reader that *Orin* is not a place or a person but the sacred language of the Vaalbaran Empire, central to the novel's colonial dynamics.

In the novel *The Splinter in the Sky* by Kemi Ashing-Giwa, **cities** (7,5%) hold significant political and symbolic importance. Urban spaces within the imperial capital serve as representations of power, control, and the hierarchical structure of the empire. As the protagonist navigates these cities, she is confronted by both their awe-inspiring grandeur and their stifling atmosphere, encapsulating the unequal dynamics between the empire and the annexed planet.

From a translation perspective, conveying the essence of these urban spaces comes with unique challenges. Place names and references tied to the imperial environment often carry cultural and political nuances that demand careful preservation. In the Ukrainian translation, this is primarily accomplished through a combination of **borrowing** and **amplification**: *Ijebu* – місто Іджебу; *Opuroth* – місто Опурот.

“Jilessa because Imperial technology hasn't progressed far enough to destroy gas giants.” (Ashing-Giwa, 2023, p.11) – **Місто Джилесса** – тому що імперські технології ще не зайшли настільки далеко, щоб знищувати гігантські газові планети.

The technique of **borrowing** is used to preserve the original proper name *Jilessa*, which is transliterated into Ukrainian as *Джилесса*. This allows to maintain the foreign and fictional character of the city and keep the world-building elements created by the author. At the same time, **amplification** is applied through the addition of the word *місто*, which clarifies the semantic role of the name for the target reader. While the original text only suggests the type of location through context, the Ukrainian translation makes it explicit and clearer for readers.

Planets (15%) act as the main framework of the political and colonial system. Each planet represents a different level of power, identity, and inequality within the interstellar empire, with the annexed worlds positioned as dependent or exploited territories. The contrast between core imperial planets and peripheral or occupied ones emphasizes the structures of domination that shape the characters' lives and choices. As the protagonist travels between or reflects on different planets, these settings become more than just backgrounds – they function as symbols of political control, resistance, and cultural fragmentation. Through this planetary system, the novel explores how imperial authority extends beyond a single city or nation, operating on a vast interplanetary scale that defines social order, belonging, and freedom.

*“And as someone born and raised planetside on **Gondwana**, he suffered more than any of his Korikese subjects”* (Ashing-Giwa, 2023, p.11). – *А оскільки він народився й виріс на поверхні планети **Гондвана**, страждав він більше за будь-кого зі своїх корікеських підданих.*

The technique of **borrowing** is evident in the preservation of the proper name *Gondwana*, which is transferred into Ukrainian as *Гондвана*. This maintains the term's cultural and fictional identity and its function within the novel's universe. At the same time, **amplification** is applied through the addition of the lexical element *планети* (*planet*), which is not explicitly part of the proper name itself but is introduced in translation to clarify its referential category.

*“...the unforgiving climate of Vaalbara and **Ominira's** shared planet planet, Gondwana...”* (Ashing-Giwa, 2023, p.11) – *“...суворий клімат спільної планети **Вaalбари** й **Омініри** – Гондвани...”*

The technique of **borrowing** is used to translate the proper name *Ominira* as *Омініри*, which preserves the phonetic form and maintains the cultural and fictional identity of the source-language name of planet. This allows the target text to retain the authenticity of the constructed world and its naming system.

*“Something untouched by **Vaalbara**.”* (Ashing-Giwa, 2023, p.28) – *Щось не осквернене планетою **Вaalбара**.*

The **borrowing** technique is applied in the transliteration of the proper name *Vaalbara* as *Вaalбара*, which preserves the original phonetic and formal structure of the invented term. This

technique preserves the authenticity of the fictional world and the sense of an external planetary system. By using **amplification** we add the word *планетою* clarifying that Vaalbara is a planet, not a person, place, or abstract concept.

Universities (10%) in the novel function as hubs of knowledge, social mobility, and imperial power, closely connected to the political system of the empire. At the same time, they reveal social inequality between the imperial center and colonized territories while also becoming spaces for resistance and cultural preservation. In the text, we identified the following examples:

“*You can study architecture at **Edoga**.*” (Ashing-Giwa, 2023, p.12) – *Ти ж можеш вивчати архітектуру в **університеті Едогу**.*

In this example, the word *Edoga* is rendered through a combination of two techniques: **borrowing** and **amplification**. The invented name itself is transcribed into Ukrainian as *Едога*, while the specifying noun *університет* is added to clarify the referent for the Ukrainian reader, since the sentence does not provide enough context to identify *Edoga* as an educational institution.

“*It’s the **Imperial University of Opuroth***” (Ashing-Giwa, 2023, p.14) . – *Це **Імперський університет Опурота**.*

Naturalized borrowing, according to Molina and Albir's classification, adapts a source-language term phonetically or orthographically to target-language norms while keeping its form and meaning. For instance, when translating *Imperial University of Opuroth* as *Імперський університет Опурота*, the name *Opuroth* is adjusted to *Опурота* through the addition of the vowel *-a*. This change follows Ukrainian grammar rules for place names, making the word feel more natural to Ukrainian readers while preserving its original form.

The semantic group **Names of technologies and infrastructure objects** (17,5%) play a crucial role in constructing the novel's futuristic setting. They illustrate the advanced material reality of the Vaalbaran Empire and its colonized Koriko, where space travel, artificial environments, and cutting-edge communication systems are integral to everyday life. Terms like *housepod*, *tubelift*, *shockstaff*, *communicator* and others evoke a sense of technological advancement that highlights the imperial civilization's sophistication in contrast to the colonized world.

The most common techniques for translating the terms representing this group are **borrowing**, **calque**, **established equivalent**, **modulation**, **description**.

“*She lives in a **monolith**, like a proper Vaalbaran.*” (Ashing-Giwa, 2023, p.19) – “*Вона мешкає в **моноліті**, як і належить справжній ваалбаранці.*”

The word *monolith* is adopted into Ukrainian through **borrowing**. In this case, the term *monolith* becomes *моноліт*, retaining both its original form and meaning. But in the novel, this is not just any building. It is a huge imperial home for the Vaalbaran elite, showing how powerful and rich they are compared to the conquered Korikese. To fit Ukrainian grammatical rules, the borrowed word acquires the locative case ending *-i* (моноліті), ensuring its proper usage in context.

“*But when she opens the door, the **housepod** is too empty*” (Ashing-Giwa, 2023, p.17). – “*Але коли Енітан відчиняє двері, **будинок-капсула** здається занадто порожнім.*”

The term *housepod* is translated using a **calque** technique. The source compound *housepod* is made up of *house* (будинок) and *pod* (капсула), with each part directly rendered into Ukrainian. Through this approach it’s possible to retain the functional imagery of the original term, enabling Ukrainian readers to imagine a compact, capsule-like living space.

“*The **tubelifts** will be shut down by now*” (Ashing-Giwa, 2023, p.19) – “*Ліфти-труби вже вимкнені*”

The translation of *tubelifts* as *ліфти-труби* serves as a clear example of **calque** based on Molina and Albir’s classification. In this instance, the Ukrainian counterpart directly replicates the structure and meaning of the English compound by combining *ліфти* (lifts) and *труби* (tubes). This technique maintains the structure of the original neologism and keeps its sci-fi atmosphere in the Ukrainian translation.

“*Most **shuttles** land on the first ring*” (Ashing-Giwa, 2023, p.12) – “*Більшість **космічних кораблів** сідають на першому кільці.*”

The translation of *shuttles* as *космічних кораблів* serves as an example of the **established equivalent technique**, according to Molina and Albir's classification. This option retains the original meaning while incorporating familiar Ukrainian sci-fi terminology, ensuring the text is more accessible and easier for readers to follow.

“*When I was pulled from my birthing vat...*” (Ashing-Giwa, 2023, p.24) – “*Коли мене витягли з інкубаційної капсули...*”

The term *birthing vat* is translated using the technique of **modulation**. This approach entails altering the perspective, focus, or conceptual framework relative to the source text. A direct translation of *birthing vat* into Ukrainian as *народжувальний чан* would sound awkward. It's possible to shift the focus from the act of giving birth (birthing) to the process of incubation (інкубаційна) and replaces the image of a large, open container (vat) with that of a closed, advanced technological structure (капсула).

“*The boy in the marsh had had his ribs shattered by a shockstaff.*” (Ashing-Giwa, 2023, p.18) – “*У того хлопця з болота ребра були розтриті електрошоковою палицею.*”

The translation of *shockstaff* as *електрошоковою палицею* illustrates the technique of **description** as outlined in Molina and Albir's classification. **Description** involves replacing a source term with a phrase that explains its function or appearance rather than rendering its literal form. In this case, the Ukrainian rendition expands the compact neologism into a descriptive phrase that explicitly conveys both its function (delivering an electric shock) and its form (a staff-like device). This approach makes the unfamiliar science fiction weapon more accessible to the target-language reader.

Through **festivals and ritual days** (5%) *The Splinter in the Sky* highlights celebration as a subtle act of resistance against imperial erasure. These moments keep characters connected to their past and to each other. When they disappear, it means losing freedom and identity. Festivals show local culture and memory, even under the Empire. But the Empire tries to stop them – proving that colonization controls more than just land; it controls daily life too.

The names of festivals are translated by means of **calque**.

“*All fifty-nine communities of Koriko are remade for the Festival of Ten Thousand Stars...*” (Ashing-Giwa, 2023, p.18) – “*Усі п'ятдесят дев'ять спільнот Коріко готуються до свята Десяти Тисяч Зірок...*”

Every component of the SL neologism *the Festival of Ten Thousand Stars* is **calqued** into Ukrainian, preserving its numerical and celestial symbolism. This festival stands as one of the few cultural occasions permitted by the Supreme Abbot of Vaalbara.

Sci-fi neologisms function as intratextual culture-specific items, i.e. they are specific not to a real culture but to an invented fictional world. According to Aixela (1997), when the "intercultural gap" is wide (as it is between real-world and fictional intergalactic world), **glossing** is essential for comprehension.

“*When she speaks, she continues to do so in Korikesian: “Ojuyori Day, silly!”*” (Ashing-Giwa, 2023, p.23) – «Продовжуючи говорити, вона далі розмовляє корікеською: «Та це ж День Оджуйорі*, нетямущий!»

* **День Оджуйорі** - день скорботної пам'яті, який дотримується корікеським народом після ваалбарської окупації.

The translation of *Ojuyori Day* combines two techniques from Molina and Albir's (2002, p. 510) classification. The invented proper name *Ojuyori* is rendered through **borrowing** as *Оджуйорі* with phonetic adaptation to the Ukrainian sound system, while the noun *Day* is **calqued** as *День*. Moreover, the **extratextual gloss** is used. According to Aixela's (1997) taxonomy, **the extratextual gloss** is a conservation strategy that places explanatory information outside the main text, typically in a footnote, endnote, or glossary (Aixela 1997, p. 60). Translating *Ojuyori Day* into Ukrainian involves using an **extratextual gloss** to retain the invented Korikesian term *Оджуйорі* while simultaneously offering crucial historical context. This approach ensures the Ukrainian audience understands the

significance of the day as one of somber remembrance following the Vaalbaran occupation, bridging a potential gap in cultural and historical understanding. Explanatory footnote compensates for the cultural opacity of the borrowed unit for the Ukrainian reader.

The semantic group **The Names of Ruling Hierarchies and Official Titles (15%)** represents the **colonizing, imperial power** that has subjugated the moon Koriko: *Vaalbaran overlords* – Ваалбарські повелителі; *the Supreme Abbot of Vaalbara* – Верховний абат Ваалбари; as well as **the subjugated people under Vaalbaran rule**: *Korikese subjects* – Корікеські піддані.

The lexical items representing this group are **calqued** in translation, as exemplified by the sentence:

“*We’re operatives from the Ominirish Republic, sent by the High Consul herself.*” (*Ashing-Giwa, 2023, p.18*) – «*Ми — агенти Республіки Омініра, яких відправив сам Верховний консул.*».

The **calque** *Верховний консул* is an appropriate translation choice because it keeps the exact meaning of the original title, it sounds like a real political title in Ukrainian, and it contrasts well with the religious titles of the Vaalbaran Empire. The Ukrainian **calqued** titles preserve the grammatical structure of the original titles, the semantic meaning (dominance, religious authority, subordination), and the fictional world's political hierarchy.

The analysis reveals that the Ukrainian translation of **sci-fi neologisms** in *The Splinter in the Sky* by Kemi Ashing-Giwa employs a blend of translation techniques to effectively adapt newly coined lexical units into the target language. **Naturalized borrowing** and **calque** emerge as the primary techniques, often supplemented by **description**, **amplification**, and **modulation**. This pattern aligns with the theoretical framework outlined by Lucía Molina and Amparo Hurtado Albir (2002), which suggests that culture-specific or newly created terms often necessitate direct transfer or structural imitation to maintain their semantic meaning and contribute to the narrative's world-building.

Borrowing allows invented terms to retain their original phonetic and cultural characteristics, whereas **calque** translates their internal structure into Ukrainian, making them more accessible to the target audience. When the meaning of a neologism is not readily clear, **descriptive translation** and **amplification** serve to clarify its purpose within the fictional universe. These techniques ensure that the translated text upholds the conceptual precision of the original terminology while maintaining the coherence of the science-fiction setting. Overall, the analysis demonstrates that the chosen translation techniques successfully convey the semantic, stylistic, and world-building functions of sci-fi neologisms in the Ukrainian version.

The quantitative analysis of the techniques used for rendering sci-fi neologisms shows the following result: naturalized borrowing (34%), calque (15%), borrowing+amplification (14%), naturalized borrowing+amplification (10%), description (7%), borrowing (6%), modulation (6%), borrowing + calque (6%), borrowing + calque + extratextual gloss (1%).

Conclusions

This translation project focuses on the translation of three chapters of the science fiction novel *The Splinter in the Sky* by American writer Kemi Ashing-Giwa and the translation analysis of the translated fragments. *The Splinter in the Sky* is a space-opera that unfolds in an interstellar setting dominated by a colonial empire, exploring themes of power, identity, and resistance through the experiences of the protagonist, Enitan. Because the novel constructs an entire fictional universe, its language is saturated with science fiction neologisms denoting names of technologies and infrastructure objects, alien flora, ritual days and festive occasions, and other specific concepts that do not exist in the real world.

Analysis identified the following semantic groups of sci-fi neologisms: names of technologies and infrastructure objects, names of alien flora, names of fantastical creatures, names of ruling hierarchies and official titles, names of cities, names of planets, names of languages, names of universities, names of ritual days and festive occasions.

Findings of the translation project confirmed that sci-fi neologisms from different semantic groups require different translation techniques depending on their structure, contextual function, and degree of semantic transparency.

A quantitative analysis of the applied techniques of rendering sci-fi neologisms, considered according to L.Molina and H.Albir classification, indicates that the most commonly used technique is naturalized borrowing, amounting to 34% of all translation techniques. Calque ranks second and covers 15%, while the combination of borrowing coupled with amplification was used in 14% of cases. Naturalized borrowing combined with amplification accounts for 10%. Less frequent techniques include description 7%, borrowing 6%, modulation 6%, and borrowing combined with calque 6%. The rarest technique identified in the analysis is the combination of borrowing, calque, and extratextual gloss, which constitutes only 1% of the examples.

Results of the study showed that the translation of sci-fi neologisms requires not only linguistic competence but also creative decision-making. Since many invented terms have no direct equivalents in the target language, the translator must reconstruct their semantic, stylistic, and pragmatic functions within the narrative. Special attention was devoted to preserving the immersive quality of the fictional world and maintaining consistency in the translation of recurring neologisms.

The translation analysis highlights that effective conveying of sci-fi neologisms demands a grasp of both the broader conventions of science fiction and the unique style of the author. The approach to translating neologisms in *The Splinter in the Sky* illustrates how science fiction translation relies on a combination of linguistic precision, consistency, and creative adaptation to maintain the integrity of the fictional world. Key challenges include rendering invented terms, technical jargon, and culturally specific ideas while preserving the author's tone, atmosphere, and stylistic nuances. Consequently, translators must strike a careful balance between accuracy and readability to ensure that the fictional elements remain accessible and captivating for the target audience.

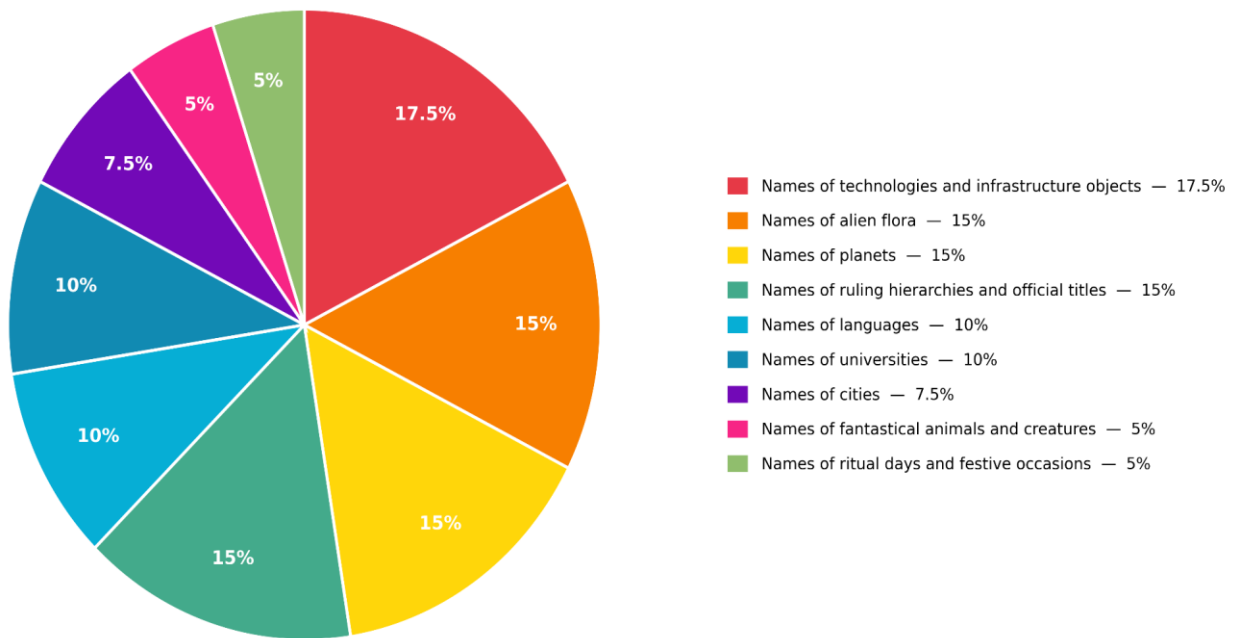
List of references

- 1 Adger, D. (2019). *Language Unlimited*. Oxford University Press.
- 2 Aixela, J. F. (1997). Culture-Specific Items in Translation. *Translation, Power, Subversion*, Alvarez, R. and Carmen-Africa Vidal, M (eds.), 52–78.
- 3 Aloisio, L. (2019). Translating Chinese science fiction: The importance of neologisms, coined words and paradigms. *Journal of Translation Studies*, 1–13.
- 4 Ashing-Giwa, K. (2023). *The Splinter in the Sky*. Saga Press.
- 5 Avagyan, A. (2015). The translation of English neologisms. *Terminology Coordination. European Parliament*. Retrieved March 2, 2026, from: <http://termcoord.eu/2015/06/the-translation-of-english-neologisms>
- 6 Bednarska, K. (2015). Author's Neologisms in George R. R. Martin's *A Game of Thrones* and Their Polish and Slovene Translations. *Białostockie Archiwum Językowe*, 21–32.
- 7 Chen, M. (2008). A cognitive linguistic study of the translation of foreign neologisms in Chinese. *Journal of Hangzhou Dianzi University*, 28–32.
- 8 Csicsery-Ronay, I. (2008). *The Seven Beauties of Science Fiction*. Wesleyan University Press.
- 9 Collins Online Dictionary / Definitions, Thesaurus and Translations. Retrieved April 22, 2026, from <https://www.collinsdictionary.com/>
- 10 Delabastita, D. (2004). Literary style in translation: Archaisms and neologisms. In H. Kittel et al. (Ed.), *Übersetzung, translation, traduction: An International Encyclopedia of Translation Studies*, (pp. 883–888). Walter de Gruyter.
- 11 English-Ukrainian Dictionary Advanced / Англійсько-український словник Advanced (2023). Retrieved: February 26, 2026, from <https://dict.com/>
- 12 Gottlieb, H. (2005). Anglicisms and translation. In G. Anderman & M. Rogers (Eds.), *In and Out of English: For Better, for Worse?*, 161–184.
- 13 Jiang, Q. (2012). The sci-fi neologisms in English and their Chinese translation. *Shanghai Journal of Translators*, 55–58.
- 14 Jingchun, L. (2024). Sci-Fi Neologism Translation: A Conceptual Blending Theory Perspective. *Theory and Practice in Language Studies*, 14 (6), 1828–1837.
- 15 Korpi, S. (2017). Neologies as the Voice of Science Fiction in Translation: the Quest for Generic Fluency, *VAKKI Publications*, 8(1,)88–90.
- 16 Kolev, M. (2016). Strategy and Procedures for Translating Proper Nouns and Neologisms in Terry Pratchett's Fantasy Novel *Small Gods* into Afrikaans. Osijek.
- 17 Liberman, A. (2009). *Word Origins and How We Know Them: Etymology for Everyone*. Oxford University Press.
- 18 Molina, L., & Hurtado Albir, A. (2002). Translation Techniques Revisited: A Dynamic and Functionalist Approach. *Meta: Journal des Traducteurs / Meta: Translators' Journal*, 498–512.
- 19 Newmark, P. (1998). *A textbook of translation*. Harlow: Pearson Education.
- 20 Rey, A. (1995). *Essays on Terminology*. John Benjamins.
- 21 Roberts, A. (2006). *The History of Science Fiction*. Palgrave Macmillan.
- 22 Shi, C. (2009). The conversion of cognitive perspectives in English-Chinese translation. *Foreign Languages and Their Teaching*, 60–62.
- 23 Sinha, P. (2014). Exploring the emerging sci-fi genres, sub-genres, and micro-genres. *Gap Bodhi Taru*, 28–30.
- 24 Weiner, J., Stevens, B. E., & Rogers, B. M. (2018). *Frankenstein and Its Classics: The Modern Prometheus from Antiquity to Science Fiction*. Bloomsbury Academic.
- 25 Zutter, N. (2023). Kemi Ashing-Giwa's *The Splinter in the Sky* Gets Under Your Skin in a Good Way. *Reactor*. Retrieved March 2, 2026, from <https://reactormag.com/book-review-the-splinter-in-the-sky-by-kemi-ashing-giwa/>

- 26 Вільховченко, Н., Колесник, Г. (2019). Особливості функціонального підходу до дослідження науково-фантастичного тексту. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологія»*, 45–47.
- 27 Вільховченко, Н., Шайнер, Г. (2019). Фантастизми та терміни в науково-фантастичному тексті: принципи взаємодії. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*, 74–76.
- 28 Олійник, С. (2007). Термінологічне впорядкування поняття «фантастика». *Філологічні семінари: збірник наукових праць*, 10, 270–277.
- 29 Тодоров, Цв. (2006). Походження жанрів. *Поняття літератури та інші есе* (Є. Марічев, пер.). 22–40. Видавничий дім «Києво-Могилянська академія».

Appendices

Appendix A. Quantitative overview of semantic groups in *The Splinter in the Sky*

Appendix B. Techniques for translating sci-fi neologisms in *The Splinter in the Sky*: quantitative overview

